

EDUCATIEVE MASTERS

EDUCATIEVE MASTER IN DE ECONOMIE
EDUCATIEVE MASTER IN DE LICHAMELIJKE OPVOEDING
EDUCATIEVE MASTER IN DE GEDRAGSWETENSCHAPPEN
EDUCATIEVE MASTER IN DE CULTUURWETENSCHAPPEN
EDUCATIEVE MASTER IN DE GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN
EDUCATIEVE MASTER IN DE MAATSCHAPPIJWETENSCHAPPEN
EDUCATIEVE MASTER IN DE TALEN
EDUCATIEVE MASTER IN DE WETENSCHAPPEN EN TECHNOLOGIE

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL

OPLEIDINGSACCREDITATIES OP MAAT VAN DE EIGEN REGIE

8 JULI 2023

ELMER STERKEN (VOORZITTER) • WILFRIED ADMIRAAL; HUGO GEVAERT; MATHIJS HAST; NIENKE NIEVEEN (KERNCOMMISSIELEDEN) • CARLA VAN BOXTEL; COEN GELINCK; MARTIN GOEDHART; TON DE GOEIJ; JEROEN KOEKOEK; WANDER LOWIE; PIET VAN DER PLOEG; JOLANDA SUIJKER; (COMMISSIELEDEN) • LIZA KOZLOWSKA (SECRETARIS)
• DAPHNE CAROLUS (PROCESCOÖRDINATOR)

Inhoud

1	Abstract.....	7
2	Rapportage van het onderzoek van de commissie	9
2.1	Algemene bevindingen educatieve masters	10
2.1.1	Het MILO – de organisatorische context.....	10
2.1.2	Inrichting van het onderwijs – 8 Educatieve masters op 4 vestigingsplaatsen .	11
2.1.3	Kwaliteitszorg.....	11
2.1.4	De beoogde doelstellingen.....	12
2.1.5	Curricula en leeromgeving	13
2.1.6	Internationalisering.....	15
2.1.7	Studentenpopulatie	15
2.1.8	Studentenbegeleiding	16
2.1.9	Evaluatie en eindniveau	16
2.2	Opleidings specifieke aanvullende bevindingen.....	19
2.2.1	Educatieve master in de cultuurwetenschappen en de educatieve master in de maatschappijwetenschappen	19
2.2.2	Educatieve master in de economie	20
2.2.3	Educatieve master in de gedragswetenschappen.....	20
2.2.4	Educatieve master in de gezondheidswetenschappen	21
2.2.5	Educatieve master in de lichamelijke opvoeding.....	21
2.2.6	Educatieve master in de talen.....	22
2.2.7	Educatieve master in de wetenschappen en technologie.....	22
3	Oordeel	24
3.1	Algemene aanbevelingen voor alle betrokken masteropleidingen	26
3.1.1	Educatieve master in de maatschappijwetenschappen	26
3.1.2	Educatieve master in de economie	26
3.1.3	Educatieve master in de gezondheidswetenschappen	26
3.1.4	Educatieve master in lichamelijke opvoeding.....	26
3.1.5	Educatieve master in de talen.....	26
3.1.6	Educatieve master in de wetenschappen en technologie.....	26
	Bijlage 1: Administratieve gegevens van de instelling en de opleidingen.....	27
	Bijlage 2: Opleidings specifieke leerresultaten.....	35
	Bijlage 3: Samenstelling van de commissie.....	57
	Bijlage 4: Programma voor de dialoog met de opleiding.....	59
	Bijlage 5: Verantwoording.....	63
	Bijlage 6: Overzicht van het bestudeerde materiaal	64

1 Abstract

In het kader van de accreditaties op maat van de eigen regie, komt de commissie telkens tot een advies tot positief accreditatiebesluit aan de NVAO voor de volgende acht educatieve masteropleidingen van de Vrije Universiteit Brussel (VUB):

- Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen;
- Educatieve Master of Science in de maatschappijwetenschappen;
- Educatieve Master of Science in de economie;
- Educatieve Master of Science in de gedragswetenschappen;
- Educatieve Master of Science in de gezondheidswetenschappen;
- Educatieve Master of Science in de lichamelijke opvoeding;
- Educatieve Master of Science in de talen; en
- Educatieve Master of Science in de wetenschappen en technologie.

Het oordeel geldt voor zowel de geïntegreerde als verkorte varianten die de VUB inricht voor alle acht masteropleidingen, en dat op de vestigingsplaatsen Brussel, Anderlecht, Diest en Leuven.

Het Multidisciplinair Instituut Lerarenopleiding (MILO) is eindverantwoordelijke voor alle educatieve masters aan de VUB sinds de start van de opleidingen in het academiejaar 2019-2020. Naast de geïntegreerde en verkorte varianten van de acht opleidingen op de vier verschillende locaties, is er ook de mogelijkheid om een Leraar in opleiding- oftewel LIO-traject aan te vatten. Door de opleidingen in één instituut onder te brengen, neemt de VUB met het MILO een duidelijke positie in de instelling in. De clustering van de opleidingen in het MILO leidt tot het creëren van één aanspreekpunt, en dus eenduidigheid en nabijheid voor de studenten, het werkveld en andere stakeholders. De andere kant van de medaille is dat, ondanks de structurele samenwerking en afstemming, een grotere afstand bestaat tot de vakspecifieke inhoud voor studenten. Deze worden immers voorzien door de acht gelieerde faculteiten van de VUB.

De commissie is onder de indruk van de bevoegenheid en passie van het MILO. De teamgeest, de bereikte resultaten in de afgelopen jaren alsook de aandacht voor flexibele leerwegen en de persoonlijke begeleiding van de studenten zijn de commissie niet ontgaan. De opleidingsvarianten en haar verschillende trajecten zijn veeleisend – zowel voor studenten als medewerkers – maar zijn haalbaar binnen de vooropgestelde omvang ervan. De commissie is ook zeer te spreken over de gedragenheid die VUB-breed bestaat om het MILO te ondersteunen in het welslagen van de educatieve masteropleidingen.

De commissie oordeelt dat de opleidingen van het MILO een balans vinden tussen de pedagogisch-didactische en vakspecifieke componenten, tussen theorie en praktijk en tussen de belangen van diverse stakeholders. Dit wordt bewerkstelligd door intensief overleg, gericht op consensus. De commissie vindt de voorbereiding op het verstrekken van onderwijs in een multiculturele, meertalige omgeving een sterk punt van de Educatieve masters aan de VUB.

De opleidings specifieke leerresultaten (OLR) zijn ambitieus en duidelijk geformuleerd. De realisatie daarvan in zowel de component leraarschap als domeinspecifieke componenten is voldoende uitgewerkt. De praktijkcomponent is zo opgebouwd dat studenten gaandeweg vertrouwd kunnen raken met het lerarenberoep. De masterproeven verzekeren verder het eindniveau van de educatieve masteropleidingen. Het kwaliteitszorgsysteem dat de VUB voert binnen haar eigen regie, maar ook informele gesprekken vormen een behulpzaam en wezenlijk onderdeel in de voortdurende kwaliteitsborging en verbetering van de opleiding.

De commissie heeft een aantal aanbevelingen geformuleerd die voor alle Educatieve masters gelden. Daarnaast formuleerde ze enkele bijkomende aanbevelingen voor enkele specifieke

masteropleidingen. Deze doen geenszins afbreuk aan het positieve eindoordeel. Ze staan dan ook in het teken van de toekomstige kwaliteitsverbetering van de opleidingen.

Algemene aanbevelingen voor alle betrokken masteropleidingen

De commissie vraagt de Educatieve masters van de VUB

- te zorgen dat studenten het afstudeerwerk vaker relateren aan de vakdidactiek of in de richting van het onderzoek naar onderwijs in de betreffende discipline.
- de mogelijkheden naar verscheidene aspecten rondom internationalisering in de brede zin te verkennen.
- studenten voldoende mogelijkheden te bieden hun vakkennis in beide domeinen, indien nodig, op peil te brengen.
- in het kader van de masterproeven enerzijds studenten competenties bij te brengen in het schrijven van een populariserend artikel en anderzijds sterker zorg te dragen voor de evaluatie van de onderzoekvaardigheden.
- meer aandacht te schenken aan de individuele evaluatie in geval van een masterproef die door studenten gemaakt wordt middels groepswork.
- het portfolio nog sterker in te zetten voor de evaluaties binnen de leerlijnen van het hele programma.
- oog blijven houden voor het belang van objectieve beoordeling gegeven de laagdrempelige begeleiding door docenten die vervolgens ook het werk van studenten beoordelen.
- oog te blijven houden voor diversiteit in de samenstelling van het (docenten)team, gezien de visie en de doelgroep van de opleiding.

Educatieve master in de maatschappijwetenschappen

De commissie vraagt de Educatieve master

- Aandacht te hebben voor de toekomstige versterking van het ZAP vanuit het domein Maatschappijwetenschappen.

Educatieve master in de economie

De commissie vraagt de Educatieve master

- Evenveel aandacht voor de aspecten van Algemene Economie en Bedrijfseconomie in het curriculum te verzekeren in het domeinspecifieke deel van de geïntegreerde masteropleiding.
- In het verplichte gedeelte van het domeinspecifieke deel van de geïntegreerde masteropleiding (meer) aandacht te besteden aan de wetenschapsfilosofische blik op de economie/geschiedenis van het economisch denken.

Educatieve master in de gezondheidswetenschappen

- De commissie vraagt om blijvend de onderzoeksontwikkelingen in de vakdomeinen op te volgen om het curriculum structureel up-to-date te houden, zoals die in de medische technologie, moleculaire biologie en gezondheidsvoorlichting.

Educatieve master in lichamelijke opvoeding

- De commissie moedigt de opleiding aan om de mogelijkheden te bekijken om ook studenten van meer diverse bacheloropleidingen aan te trekken.

Educatieve master in de talen

- De commissie raadt de opleiding aan om de mogelijkheden te onderzoeken tot het schrijven van de masterproef in één van de domeintalen.

Educatieve master in de wetenschappen en technologie

- De commissie vraagt de Educatieve master rekening te houden met de vakinhoudelijke kennis van studenten bij de gekozen vakdidactieken, en studenten mogelijkheden te bieden deze vakkennis op voldoende niveau te brengen.

2 Rapportage van het onderzoek van de commissie

Dit beoordelingsrapport is tot stand gekomen in het kader van de opleidingsaccreditaties op maat van de eigen regie voor de Educatieve masters van de Vrije Universiteit Brussel (VUB). Deze werden uitgevoerd in opdracht van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie door een commissie van deskundigen. Het beoordelingsrapport omvat het onderzoek, met haar bevindingen en overwegingen, van de commissie ten aanzien van de beoordelingsgrond uit het beoordelingskader 'Opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie' van de NVAO. In concreto betreft het onderzoek van de commissie acht Educatieve masteropleidingen, namelijk:

- Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen;
- Educatieve Master of Science Science in de maatschappijwetenschappen;
- Educatieve Master of Science in de economie;
- Educatieve Master of Science in de gedragswetenschappen;
- Educatieve Master of Science in de gezondheidswetenschappen;
- Educatieve Master of Science in de lichamelijke opvoeding;
- Educatieve Master of Science in de talen; en
- Educatieve Master of Science in de wetenschappen en technologie.

Deze opleidingen worden ingericht op de vestigingsplaatsen Etterbeek, Anderlecht, Leuven en Diest. Naast de geïntegreerde opleiding op de campus Etterbeek biedt de VUB de verkorte variant van deze acht opleidingen aan op alle vier vestigingsplaatsen. Daarnaast beschikken alle ingerichte opleidingen over een LIO-traject op alle vestigingsplaatsen. Studenten kunnen rekenen op zowel voltijdse als deeltijdse programma's. Alle opleidingen ressorteren onder het Multidisciplinair Instituut Lerarenopleiding (MILO) van de VUB.

De commissieleden namen in voorbereiding op het locatiebezoek kennis van de Kritische Reflectie en de documentatie die de opleidingen aanleverden. Daarover deelden ze hun eerste indrukken met elkaar voorafgaand aan de dialoog met de opleidingen. Ook voorafgaand aan de dialoog, die plaatsvond op de campus Etterbeek-bezocht een delegatie van de commissie, vertegenwoordigd door de voorzitter en een beleidsmedewerker van NVAO, fysiek de campussen te Anderlecht, Diest en Leuven om de onderwijsleeromgeving voldoende in beeld te krijgen.

De geclusterde eerste indrukken van de commissieleden werden gezamenlijk besproken in een voorbereidend overleg. De daarbij geformuleerde sterktes en verkenningspunten zijn als leidraad gebruikt tijdens de dialoog, die plaatsvond tijdens het vierdaags locatiebezoek. Tijdens deze dialoog heeft de commissie haar eerste indrukken getoetst aan de hand van gesprekken met alle relevante stakeholders en zich ervan vergewist of de onderwijskwaliteit en de –borging hiervan op opleidingsniveau voldoende is. De commissie heeft de bijkomende indrukken afgewogen en heeft uitvoerig alle informatie die werd verzameld uit de gesprekken en het aangeleverde materiaal besproken. Aan het einde van het bezoek heeft de commissie haar eerste conclusies en bevindingen mondeling gedeeld met de instelling tijdens een dialoogmoment.

De commissie ervaarde de gesprekken tijdens de dialoog als constructief en waardeerde de openheid van de gesprekspersonen van de opleidingen. De uitwisselingen konden op die manier een meerwaarde betekenen voor het onderzoek van de commissie.

In wat volgt worden ten eerste de bevindingen van de commissie gedeeld die betrekking hebben op alle Educatieve masters die de VUB inricht. Ten tweede wordt er ingegaan op aanvullende inzichten die betrekking hebben op de afzonderlijke Educatieve masters.

2.1 Algemene bevindingen educatieve masters

2.1.1 Het MILO – de organisatorische context

In het zelfevaluatie rapport vernam de commissie de totstandkoming van het Multidisciplinair Instituut Lerarenopleiding van de Vrije Universiteit Brussel (MILO). Het MILO is eindverantwoordelijk voor alle acht educatieve masteropleidingen van de VUB en werkt voor de domeinspecifieke componenten samen met acht faculteiten van de VUB, die door hun vak- en onderzoeksdomeinen aan de acht Educatieve masters zijn gelieerd. Het Dagelijks Bestuur van het MILO is verantwoordelijk voor het functioneren van het instituut. De totstandkoming en werking van het MILO en de manier waarop de samenwerkingsverbanden worden geïnitieerd en vormgegeven, trok de aandacht van de commissie. Deze thematieken zijn dan ook in meerdere gesprekken tijdens het locatiebezoek aan de orde geweest.

Het MILO werd opgericht in 2019 volgend op de hervorming van de specifieke lerarenopleidingen. In de jaren daarna stonden de verdere vormgeving van de missie en visie, het sterker uitwerken van de samenwerking binnen het team alsook het kwalitatief vormgeven van de onderzoekende component centraal.

Het oprichten van het MILO vormde een unieke gelegenheid om nieuwe stafleden die de visie onderschreven aan te trekken en te engageren. Tijdens het locatiebezoek heeft de commissie meermaals de waarde die het MILO hecht aan participatie en samenwerking kunnen ervaren. Alle personeelsleden kregen via een participatief proces inspraak in de strategiebepaling van het MILO.

De commissie heeft ook gezien dat de totstandkoming van het MILO op meerdere fronten niet vanzelfsprekend is geweest, bijvoorbeeld op het gebied van de bekostiging. De commissie heeft vernomen dat de overheidssubsidie slechts 55% van de kosten van het MILO dekt; de resterende financiële middelen worden ter beschikking gesteld door de VUB zelf. De commissie is onder de indruk van de betrokkenheid bij en gedragenheid van het MILO in de VUB. De commissie benadrukt het belang van de (financiële) continuïteit voor het MILO.

Uit de documentatie en de dialoog werd duidelijk dat het MILO gebruik maakt van een overlegstructuur die samenwerkingen en ontmoetingen tussen verschillende geledingen en lagen van de organisatie ondersteunt. De opleidings specifieke leerresultaten (OLR) van de Educatieve masters zijn vastgelegd in overleg tussen het MILO en de betrokken faculteiten via clustercommissies. Tijdens de gesprekken werd verduidelijkt dat de clustercommissies structureel overleg voeren over de borging van de kwaliteit van de samenwerking. Zo adresseert men er mogelijke verbeterpunten aangaande de curricula van de masteropleidingen. De clustercommissies rapporteren over hun plannen en vervolgcacties aan de Interfacultaire Opleidingsraad waarin ook de decanen van de faculteiten vertegenwoordigd zijn. De commissie vond het positief dat het MILO ook zijn steentje bijdraagt aan het algemeen belang van de VUB door bijvoorbeeld stafleden af te vaardigen naar expertbijeenkomsten op instellingsniveau.

Om consistent en congruent onderwijs te realiseren baseert het MILO zich op 'teacher design teams'. Deze teams ontwerpen, ontwikkelen, implementeren en evalueren de onderwijspraktijk van een opleidingsonderdeel, en bestaan uit alle betrokken docenten bij een opleidingsonderdeel. De commissie kon duidelijk ontwaren dat de focus daarbij breder ligt op het borgen van de longitudinale samenhang van leerlijnen, opleidingsonderdelen, campussen, opleidingen en vakdidactieken. Ook worden er concrete werkafspraken gemaakt om de samenwerking vlot te laten verlopen. Het is een werkwijze die volgens de commissie een directe bijdrage heeft aan de kwaliteitsborging van het onderwijs in de Educatieve masters.

Volgens de commissie slaagt het MILO er goed in om te denken vanuit een voortdurende samenwerkingsmodus in functie van de kwaliteit van haar onderwijs. De commissie is van mening dat deze overlegstructuur veel gelegenheden creëert voor ontmoeting en uitwisseling

met al haar interne en externe stakeholders. Dit beeld werd bevestigd in de gesprekken tijdens het locatiebezoek, waaruit bleek dat collega's elkaar op allerlei formele en informele manieren treffen.

2.1.2 Inrichting van het onderwijs – 8 Educatieve masters op 4 vestigingsplaatsen

Zoals hierboven beschreven worden alle Educatieve masters aangeboden op de campussen Etterbeek, Anderlecht, Diest en Leuven. De opleiding wordt in drie trajecten aangeboden:

- Het geïntegreerde traject op campus Etterbeek (90 of 120 ECTS). Het traject bekwaamt studenten in leraarschap (60 ECTS aan het MILO) en in hun vakdomein (30 of 60 ECTS als afstudeerrichting binnen hun faculteit). In dit traject stromen studenten in met een bachelordiploma in een studiegebied dat toegang geeft tot de educatieve masteropleiding. Studenten kunnen 15 van de 60 ECTS leraarschap al als keuzevak opnemen in hun academische bacheloropleiding.
- Het verkorte traject op campussen Etterbeek, Anderlecht, Diest en Leuven (60 ECTS). Het verkorte traject wordt ingericht voor studenten die reeds een masterdiploma in het domein behaalden. Op grond van hun masterdiploma worden zij vrijgesteld van de domeinspecifieke component. Het verkort traject op campus Etterbeek is een dagopleiding, die maximaal samen met het geïntegreerde traject wordt georganiseerd. Deze variant trekt vooral studenten aan die onmiddellijk na het beëindigen van hun domeinmaster kiezen voor de educatieve masteropleiding, alsook zij-instromers die zich later in hun carrière willen heroriënteren. Op de campussen Anderlecht, Diest en Leuven wordt het verkorte traject als *blended* avondprogramma aangeboden, met minder contactmomenten. Dit aanbod is op maat van zij-instromers, die de opleiding met (deeltijds) werk of andere taken combineren.
- Het Leraar in Opleiding (oftewel LIO) -traject bestaat op campussen Etterbeek, Anderlecht, Diest en Leuven (60 ECTS). MILO kiest ervoor om via een apart maatgericht traject de combinatie leren en werken voor deze doelgroep te ondersteunen. Zo kunnen deze studenten hun onderwijsopdracht als leraar inzetten als stage-activiteiten en aangepaste begeleiding krijgen.

De locaties te Anderlecht, Diest en Leuven zijn een erfenis die teruggaat op de specifieke lerarenopleidingen en de inrichting ervan door de Centra voor volwassenenonderwijs (CVO). De geografische spreiding draagt bij aan de doelstelling om bereikbaar onderwijs in te leggen voor een breed publiek, dat vaak werk, gezin en opleiding wil combineren. Vanuit het MILO worden de onderwijsactiviteiten centraal gemonitord en (vanuit een financieel perspectief) geoptimaliseerd.

De VUB-vestigingen te Etterbeek, Anderlecht, Diest en Leuven beschikken elk over voldoende infrastructuur om in het onderwijs te voorzien. De studenten worden op de campussen voldoende ondersteund. In Anderlecht, Diest en Leuven – waar de campussen niet uitsluitend onderwijs van de VUB bevatten – bleek voldoende permanentie vanuit het MILO. Op zaterdagen wordt er bovendien vakdidactiek in een samenhangend programma tussen Diest, Leuven en Anderlecht verzorgd. Alle locaties zijn afdoende bereikbaar voor studenten.

Studenten die ingeschreven zijn voor met name de verkorte variant en het Leraar-in-Opleiding-traject (LIO) op de locaties Diest en Leuven hebben de mogelijkheid om op de campus Anderlecht vakdidactiek-programma's te volgen wanneer ze verhinderd zijn voor de lessen op de eigen campus. Dit geldt omgekeerd eveneens voor studenten van de campus Anderlecht. De campusbezoeken gaven het beeld dat het MILO betrokkenheid behoudt in al zijn campussen.

2.1.3 Kwaliteitszorg

De commissie kreeg via de Kritische Reflectie een duidelijk beeld op de kwaliteitszorg op opleidingsniveau van de verschillende Educatieve masters. De opleidingen worden daarbij ondersteund door de instellingsbrede kwaliteitszorgkaders en -processen die worden gevoerd op maat van de eigen regie.

Uit de ter beschikking gestelde documenten blijkt dat de educatieve masteropleidingen over driejaarlijkse strategieplannen beschikken, die het resultaat zijn van structurele participatie. Daaruit ontwaart het MILO prioriteiten voor de organisatie, het onderwijs en het onderzoek middels *dedicated* 'doelgroepen'. Het huidige strategieplan (2021-2024) legt de prioriteiten bij een verdere uitwerking van de partnerschappen van de *Onderzoekende school?!* en een kwaliteitsvol toetsbeleid.

Om de kwaliteit van haar beleid en de onderwijspraktijk verder te monitoren valt het MILO terug op een systeem van structureel overleg waarin de stem van personeelsleden, studenten, alumni en werkveldpartners een gewaardeerde plaats krijgt. Een beschreven en getoond data- en *evidence informed* patroon geeft de commissie verder vertrouwen in een sterke PDCA-cyclus op opleidingsniveau.

Tijdens het locatiebezoek werd bovenstaand beeld van de commissie aangevuld met voorbeelden. Ook kreeg de commissie zicht op de kwaliteitscultuur waarbij studenten en docenten elkaar gemakkelijk weten te vinden en waar ruimte is voor het geven van feedback. De commissie heeft een sterk lerend MILO en opleidingen aangetroffen. Binnen de educatieve masteropleidingen bestaat een grote bereidheid om met en van elkaar te leren.

2.1.4 De beoogde doelstellingen

De beoogde doelstellingen van de Educatieve masters voldoen qua inhoud, oriëntatie en niveau. De Educatieve masters van de VUB beschikken over ambitieuze en duidelijke opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR) die in lijn liggen met de componenten rondom leraarschap en vakinhoud zoals deze Vlaamsbreed en gezamenlijk door de instellingen werden gedefinieerd in de domeinspecifieke leerresultaten (DLR). Op basis van de aanbevelingen uit de TNO's ging het MILO aan de slag om haar beoogde leerresultaten verder aan te scherpen. De commissie waardeert in het bijzonder de totstandkoming in samenwerking met de faculteiten door middel van de eerdergenoemde clustercommissies. Uit de documentatie heeft de commissie begrepen dat de opleidingen het advies van de TNO-commissie Gezondheidswetenschappen om de OLR te reduceren en te clusteren niet alleen voor de opleiding Gezondheidswetenschappen heeft opgevolgd, maar dit voor alle Educatieve masters heeft toegepast. De commissie bevestigt de vooronderstelling van de TNO-commissie dat deze clustering en reductie inderdaad geleid heeft tot een inzichtelijker geheel voor studenten.

Om de validiteit van de leerresultaten te vrijwaren werden ze internationaal gebenchmarkt door middel van deskresearch, het actief betrekken van internationale experts en de actieve participatie in een onderzoeksproject met de Australische Griffith University. Wat betreft de afstemming met de actuele eisen van het werkveld, kon de commissie vaststellen dat de structurele samenwerking met het werkveld die afstemming waarborgt. Deelname van de lerarenopleiders van de VUB in het kader van de *Onderzoekende school?!* versterkt die afstemming met het werkveld.

Ook wat betreft de realisatie van de beoogde doelstellingen in het curriculum ziet de commissie een voldoende afstemming met haar interne en externe stakeholders via haar formele overlegstructuren en voortdurende informele contacten. Binnen de Universitaire Associatie Brussel worden de partnerschappen met het werkveld verder bestendigd door samen na te denken over de opleidingsniveaus heen over de noodzakelijke aspecten in het opleiden tot het leraarschap. Binnen het initiatief EduXL leidde die voortdurende denkoefening onder andere tot het gezamenlijk aangeboden opleidingsonderdeel 'Urban Education'.

De visie van het MILO is geënt op die van de VUB, en is doordrongen van de ambitie om leraren *citywise* op te leiden voor een grootstedelijke, "superdiverse" omgeving waarbij gelijke kansen gecreëerd worden voor elke lerende. Het MILO schreef hiervoor vijf uitgangspunten uit. Samenvattend gaat het over: 1) inzetten op het leervermogen van alle

leerlingen, 2) waardering voor het perspectief van iedere leerling met het oog op een duurzame, humane samenleving, 3) collaboratief leraarschap met het oog op welbevinden en groeikansen voor leerlingen en leraren zelf, 4) erkenning van het onderwijs als complexe intellectuele en relationele activiteit, en 5) kritisch-reflectief leraarschap als motor voor kwaliteitsverbetering. De missie van het MILO stipuleert in diezelfde lijn dat de VUB leraren wil opleiden die in teamverband leren werken en die iedere leerling maximale ontwikkelingskansen kan bieden in een zeer diverse omgeving. Daarnaast stelt de missie de onderzoekende houding voorop, die leraren moet faciliteren hun vakexpertise optimaal in het onderwijs in te zetten. De commissie kon bovendien zien dat de opleidingsspecifieke leerresultaten van de Educatieve masters opleidingsspecifieke accenten leggen, én dat deze in lijn liggen en actief afgetoetst zijn met de uitgangspunten van de visie van het MILO.

De ambitie om studenten voor te bereiden op superdiverse omgevingen is goed uitgewerkt in de context van de campussen Etterbeek en Anderlecht. De opleiding is zich ervan bewust dat in de context van Leuven en Diest het *citywise* opleiden nog verder vorm kan krijgen, en werkt hier actief aan. Zo streeft men – mede op basis van uitgevoerd onderzoek in het internationale EUTOPIA-netwerk waarvan de VUB lid is – naar een meer inclusieve aanpak om in deze omgevingen tegemoet te komen aan de groeikansen van alle studenten. Het MILO en de opleidingen lichtten echter toe dat ook hier een groeiende diversiteit bestaat, en toonden de inhoudelijke accenten in de OLR die daardoor werden geïnspireerd concreet aan.

Het collaboratief leraarschap dat verder de visie kleurt ziet het MILO als cruciaal om samenwerking en integratie over vakgebieden heen te kunnen realiseren. In concreto wordt deelname daaraan door studenten het sterkst vertolkt in de *Onderzoekende School?! De commissie heeft vastgesteld dat studenten die hieraan niet deelnemen minder kansen hebben om zich de aspecten van het collaboratief leraarschap eigen te maken. Ook daaraan wordt al actief gewerkt door het MILO. Zo is men gestart om *data-driven* de mogelijkheden voor studenten tot collaboratief leraarschap te verkennen en in kaart te brengen. Hieruit kwamen al twee concrete actiepunten naar voren, die geïmplementeerd worden in de programma's.*

2.1.5 Curricula en leeromgeving

2.1.5.1 Pijlers van het onderwijs

Het MILO hanteert drie pijlers om het onderwijs van de Educatieve masters vorm te geven: (1) *urban education* (of het *citywise* opleiden), dat zich richt op de eigenheid van en de pedagogisch-didactische en inhoudelijke uitdagingen die gepaard gaan met het onderwijs in superdiverse grootstedelijke regio's, (2) *third space*, waarin een veilige omgeving wordt gecreëerd om de onderwijspraktijk systematisch, onderbouwd en in overleg met diverse stakeholders te ontwikkelen, en (3) *blended learning*, waarin technologie wordt geïntegreerd om trajecten op maat van de diverse studentenpopulatie aan te bieden.

Urban education

Met het opleiden van leraren voor *urban education*, willen de Educatieve masters leraren voorbereiden op het creëren van inclusieve leeromgevingen waar alle leerlingen maximaal kunnen participeren en zich ontwikkelen. Om die diversiteit te kunnen dragen zet men in op collaboratieve vaardigheden om de krachten onder leraren in teamverband te bevorderen en op die manier aan de behoeften van erg diverse leerlingengroepen tegemoet te komen. De commissie heeft zich gebogen over de verschillende manieren waarop de opleiding zich bezighoudt met *urban education* in de grootstedelijke context en heeft goede voorbeelden hiervan gezien. Het viel de commissie bovendien op dat studenten heel nauwkeurig het bijzondere karakter van Brussel konden omschrijven en ook duidelijk konden aangeven waarom zij juist in deze specifieke context les willen (gaan) geven. De studenten geven aan dat zij de inspanningen van de opleiding om hen voor te bereiden op de praktijk zien en waarderen. Wel valt het de studenten op dat steeds meer leerlingen niet meer het Nederlands als eerste taal beheersen en zijn zij soms zoekende naar instrumenten om

hiermee goed om te gaan. De commissie vraagt de opleiding te onderzoeken hoe ze studenten hiervoor beter kan toerusten.

Third space

Met de pijler *Third space* wil het MILO inzetten op het creëren van leeromgevingen waar theorie en praktijk geïntegreerd worden. Dit doel beoogt men te realiseren door praktijkervaringen centraal te plaatsen in de opleiding. Studenten komen al in de eerste fase van hun opleiding in contact met de onderwijspraktijk. Een aanzienlijk deel van de studieomvang bestaat uit praktijk. Voor de geïntegreerde educatieve masteropleidingen gaat het in concreto om 30 van 60 ECTS in de component 'leraarschap'.

De commissie heeft vastgesteld dat in de leerlijn Beroepspraktijk studenten in toenemende complexiteit kennis maken met de beroepspraktijk van leraar. Studenten geven aan te appreciëren om direct vanaf het begin van de studie – begeleid – voor de klas te staan. De graduele opbouw wordt door studenten ervaren als een meerwaarde in hun competentieontwikkeling. Studenten krijgen bovendien de kans om te experimenteren in hun lespraktijk, wat ze ervaren als zeer positief.

Tijdens het locatiebezoek heeft de commissie intensief met de opleidingen gesproken over de invulling van de praktijkcomponent in de opleidingen. Via collaboratief praktijkonderzoek in onderzoekende teams op partnerscholen worden ervaren leraren, student-leraren en lerarenopleiders in gezamenlijkheid uitgedaagd om oplossingen te ontwerpen voor authentieke uitdagingen in de scholen. In 2012 ging de VUB in dat kader al van start met vijf partnerscholen voor de *Onderzoekende School?!* Tijdens het locatiebezoek in Brussel heeft de commissie ook een bezoek gebracht aan één van de deelnemende scholen. De commissie sprak met een vertegenwoordiging van coaches, docenten van de masteropleidingen en een student. Deze dialoog heeft de commissie een duidelijker beeld gegeven van de werkwijze die het MILO voor ogen heeft met de *Onderzoekende School?!*. Een begeleider van de *Onderzoekende School?!* vertolkt een belangrijke rol in de voorbereiding, uitvoering en rapportering van het onderzoek door het voltallige team en geeft feedback gedurende het proces. Studenten worden direct opgenomen in het team en maken kennis met de praktijk van de school die verder reikt dan het klaslokaal. Aan de kant van de school wordt de onderzoekende houding en het vanuit een wetenschappelijke theorie aanschouwen van een probleem als een waardevolle aanvulling gezien. Tijdens de gesprekken heeft de commissie geconstateerd dat de samenwerking tussen het MILO en de participerende scholen voor alle partijen een meerwaarde heeft.

Blended Learning

Vanuit de optiek dat de student meer controle krijgt over tijd, plaats en leerpad, zette het MILO na de Coronapandemie verder in op *blended learning*, waarbij beoogd wordt contactonderwijs en afstandsonderwijs met elkaar in evenwicht te houden. Hoewel op alle campussen gebruik wordt gemaakt van *blended learning*, heeft de commissie begrepen dat met name de studenten die een verkorte variant volgen op een van de campussen Anderlecht, Leuven en Diest, meer dan andere studenten, behoefte hebben aan afstandsleren.

Op het vlak van *blended learning* geven studenten uiteenlopende signalen, zo is gebleken uit het Zelfevaluatie rapport. Studenten die de opleiding met werken combineren, waarderen de online lesmomenten. Wie de dagopleiding volgt, verkiest meestal contactmomenten op de campus Etterbeek. De commissie herkent de uiteenlopende signalen uit de gesprekken tijdens het locatiebezoek. Het gemak van online contact wordt genoemd. Tegelijkertijd verneemt de commissie uit de gesprekken met studenten dat de fysieke lessen zeer op prijs worden gesteld. De commissie heeft tijdens het locatiebezoek mooie voorbeelden gezien van modules die *blended* worden aangeboden. Ze wil de opleidingen aanmoedigen te (blijven) zoeken naar een optimale *blend* voor de toekomst.

2.1.5.2 Leerlijnen

De opbouw van de programma's bestaat uit zes leerlijnen die een voldoende samenhang garanderen. Het gaat om vijf leerlijnen die de component leraarschap (60 ECTS) vormgeven. De leerlijnen Beroepspraktijk, en Reflecterend en onderzoekend handelen, maken daarbij samen praktijkcomponent uit (30 ECTS). De leerlijnen Pedagogiek en didactiek, Visie op leraarschap, en Vakdidactiek voorzien ondersteunende inhoud (30 ECTS). De leerlijn Vakinhoud vertolkt de domeinspecifieke component. De studenten in de verkorte variant van de Educatieve masters zijn vrijgesteld van de vakinhoudelijke leerlijn. De commissie is positief over het curriculum zoals dat door het MILO en de faculteiten is vormgegeven. Ze waardeert met name de balans die de opleiding probeert te vinden tussen pedagogisch-didactische en domeinspecifieke componenten, en tussen theorie en praktijk. Het programma voorziet in ruimte voor twee vakdidactieken. Studenten kunnen kiezen voor de vakdidactieken waarvoor ze voldoende domeinexpertise hebben verworven, conform vastgestelde criteria. De commissie heeft zich in dat kader de vraag gesteld in hoeverre de studenten steeds in staat zijn om op basis van de uiteenlopende vooropleidingen (in zowel vakdomeinen als in tijd), voor beide vakken/vakdidactieken een voldoende eindniveau te behalen.

2.1.6 Internationalisering

In het aanvraagdossier gaat de opleiding uitgebreid in op het thema internationalisering. Eén van de uitgangspunten van de opleidingsmissie is dat leraren moeten kunnen inspelen op een leefwereld waarin verschillende talen, nationaliteiten, culturen en manieren van denken en werken elkaar ontmoeten. De Brusselse context biedt daarvoor bij uitstek gelegenheden. Tijdens de gesprekken is de commissie nader ingegaan op internationalisering binnen de Educatieve masters.

Studenten wordt de mogelijkheid geboden om een deel van hun studie in het buitenland te volgen. Tijdens de gesprekken bleek daaromtrent onder studenten echter weinig animo. Wel is het vaak zo dat juist de diversiteit van de Brusselse context studenten naar de masteropleidingen van de VUB trekt.

De commissie is positief over de ontwikkelde initiatieven op het gebied van internationalisation@home, maar meent dat de opleiding hier verdere stappen in kan nemen. Gezien het al genoemde feit dat de student juist de Brusselse context verkiest en aangevuld met het gegeven dat meer dan de helft van de MILO-studenten werkstudent of zij-instromer is en dus minder snel naar het buitenland kan gaan, lijkt het verder inzetten op een internationale context van groot belang. Het MILO zou baat kunnen hebben bij een voortdurende aandacht voor internationalisering in brede zin. Vooral de blijvende inbreng van internationale experts bij het beoordelen van het eindniveau van de opleidingen, alsook bij innovatie van de opleidingen zou volgens de commissie een waardevolle bijdrage betekenen. De commissie raadt ook aan verder te werken aan de *International Classroom*.

Het MILO participeert in het internationale EUTOPIA-netwerk, waarin contacten en samenwerkingen worden gelegd met diverse internationale partners op het vlak van onderwijs. Ook neemt het deel aan internationale onderzoeksprojecten.

2.1.7 Studentenpopulatie

Middels de documentatie en een verrijkende presentatie heeft de commissie kennisgenomen van de instroom en de diversiteit van de studentenpopulatie van MILO. Van de 278 studenten die in 2022-2023 zijn ingeschreven, volgt 21% een geïntegreerde educatieve masteropleiding, 79% is ingeschreven in het verkorte programma, na het behalen van een domeinmaster. Steeds meer studenten, ondertussen 8%, behaalde eerder een professionele bachelor en stroomt via een schakelprogramma in de geïntegreerde educatieve masteropleidingen. Studenten in het verkorte programma volgen de opleiding onmiddellijk of kort na het afronden van hun domeinmaster of stromen in als zij-instromer en kiezen na verschillende jaren werken voor een nieuwe loopbaan in het onderwijs. 25% van alle

studenten heeft in het huidige academiejaar een opdracht in het onderwijs en volgt het LIO-traject.

2.1.8 Studentenbegeleiding

De studenten refereren aan de VUB als een toegankelijke universiteit, en geven aan zich geen nummer te voelen. Het contact met de docenten wordt als positief en laagdrempelig omschreven. De commissie heeft vernomen dat er voor reguliere studenten in vier stagebezoeken is voorzien doorheen de opleiding, voor LIO-studenten zijn er vijf. In functie van de noden van de studenten kunnen bijkomende begeleidingsmomenten of stagebezoeken worden aangeboden.

De studenten geven aan dat de docenten zeer aandachtig zijn voor zowel het studieverloop als het welzijn van de studenten. Een snelle opvolging bij vragen of problemen lijkt gemeengoed. Studenten voelen zich goed voorbereid op de praktijk die zij tijdens en na hun studie betreden. Als tip wordt nog meegegeven dat aandacht voor de praktijkgerichte randvoorwaarden van het lesgeven (verloning, benoeming) nog wat meer in het programma naar voren kan komen. Uit de dialoog met studenten is naar voren gekomen dat soms wel de indruk bestaat dat de opleiding de studenten zó goed wil voorbereiden dat de studenten worden overweldigd met informatie. De commissie vraagt de opleiding dan ook hier waakzaam voor te zijn.

Uit het onderzoek van de commissie blijkt verder dat de studenten zeer positief zijn over de masteropleiding die zij volgen, maar dat zij de studie ook als 'zwaar' ervaren. De combinatie van veel praktijk, opdrachten en hoge academische verwachtingen leidt elk jaar tot uitval of tot (enige) vertraging. Vooral zij-instromers geven aan met name de masterproef over een langere periode op te nemen. De commissie vernam dat die periode soms tot drie academiejaren kan oplopen. De verlengde studieduur lijkt de commissie eerder regel dan uitzondering. Wel raadt ze de opleidingen aan om aan meer verwachtingsmanagement bij deeltijdstudenten te doen. Beginnende deeltijdstudenten lijken veelal te optimistisch over een realistische studieduur.

De commissie concludeert dat de samenwerking tussen docenten en de student zeer intensief is. Tijdens het locatiebezoek heeft de commissie met veel verschillende docenten gesproken. Op basis van deze gesprekken heeft de commissie een positieve indruk gekregen over de bevoegdheid en het professionalisme van de docenten binnen de educatieve masteropleidingen. De commissie is van mening dat de inzet en toewijding van de leden van het team bewonderenswaardig is en wil daarvoor expliciet haar appreciatie uitspreken. Wel wil zij echter ook de aanbeveling doen oog te blijven houden voor de werkdruk van de docenten.

2.1.9 Evaluatie en eindniveau

In de educatieve masters van het MILO wordt evaluatie beschouwd als een integraal onderdeel van de onderwijspraktijk waarbij de verschillende functies van evaluatie worden benut, namelijk het leerproces stimuleren en bijsturen, het onderwijsaanbod bijsturen, evalueren of de doelen bereikt zijn en beslissen over het slagen/niet slagen.

In lijn met de pijler *Third space* kiest het MILO ervoor om geïntegreerd te evalueren waar mogelijk. Gezamenlijke simulaties en (praktijk)opdrachten worden benut om met meerdere opleiders samen vanuit verschillende opleidingsbrede leerlijnen te evalueren of de doelen zijn bereikt. De Interfacultaire Opleidingsraad neemt op het gebied van coördinatie, overleg en samenwerking het voortouw: hier worden formele afspraken gemaakt over de optimalisatie van de evaluatievormen en de communicatie daarover. Deze beslissingen worden voorts voorbereid en uitgewerkt in de Commissies Onderwijs en de Commissie Stage. Een tijdelijke werkgroep werd belast met de uitwerking en borging van een gedragen systematische procesaanpak.

Om de toetsing van de beoogde doelstellingen te realiseren, heeft de commissie gezien dat er verschillende, adequate evaluatievormen worden gebruikt. In de documentatie beschrijft de opleiding de diversiteit van evaluatievormen: 'klassieke' evaluatie (in de vorm van schriftelijke of mondelinge toetsen) wordt voornamelijk gebruikt ter toetsing van kennis en inzicht en wordt met name toegepast in de leerlijn Visie. In de leerlijn Pedagogiek en didactiek en Vakdidactiek wordt gebruikgemaakt van ontwerp opdrachten via argumentatie van keuzes in ontwerp- of ontwikkelwerk. Door middel van permanente evaluatie van reflectie-opdrachten en (peer)coaching tijdens supervisiesessies beoogt de opleiding het vermogen tot toepassing en integratie van de inhouden te toetsen in de leerlijn Reflecterend en onderzoekend handelen. In de leerlijn Beroepspraktijk is de evaluatie voornamelijk gebaseerd op stagebezoeken en observatie van het optreden van de student-leraar, gecombineerd met lesvoorbereidingen die de competenties inzake leraarschap beoogt aan te tonen.

De commissie heeft kunnen vaststellen dat de visie op evalueren en het evaluatiebeleid in lijn liggen met de kwaliteitseisen voor evaluatie aan de VUB. Tijdens het locatiebezoek heeft de commissie stilgestaan bij de evaluatie binnen de diverse leerlijnen. Sterke punten zijn de multiperspectiviteit die wordt toegepast bij de evaluatie, de gerichtheid op de groei van studenten en het gebruik van zoveel mogelijk authentieke toetsvormen.

Voor de begeleiding en ontwikkeling van competenties via leerlijnen worden al enige tijd mentoren en coaches ingezet. In toenemende mate worden in andere, vergelijkbare opleidingen hierbij vaak portfolio's gebruikt als instrument voor bijvoorbeeld het documenteren van feedback- en toetsresultaten, het begeleiden van studenten en het reflecteren door studenten op de eigen competentieontwikkeling. De opmerking in het dossier dat het MILO een hervorming van het portfolio voorziet, trok de aandacht van de commissie. De commissie wil de opleiding attent maken dat een hervormd portfolio zou kunnen betrekking hebben op zowel cognitieve leerprocessen als praktijkervaringen in de leerlijnen. Zo'n digitale systemen, waarmee competenties kunnen worden gevolgd, begeleid en beoordeeld, zijn reeds voorhanden en worden steeds verder ontwikkeld.

In reflectie op de evaluatie van de beroepspraktijk geeft de opleiding aan in 2023-2024 met een herwerkte evaluatieprocedure voor de stages te willen starten. Het MILO deelde met de commissie enkele bevindingen van de Commissie Stage die door de werkgroep nader geanalyseerd werden en die betrekking hebben op (1) of de beoogde groeilijn ook in de evaluatie-instrumenten voldoende aanwezig is, (2) of de interne beoordelaarsbetrouwbaarheid voldoende zeker is en (3) hoe de beoordeling van studenten met een LIO-statuut in hun praktijk het best verloopt. De commissie heeft kennisgenomen van het uitgetekende traject om nieuwe instrumenten en procedures uit te werken voor wat betreft de stage.

De onderzoekende houding staat centraal in de opleiding. De klemtoon ligt daarbij op het *evidence informed* ondersteunen van klas- of schoolpraktijken.

De masterproef beoogt een relevante, wetenschappelijke en originele bijdrage te zijn aan de onderzoekspraktijk en/of het wetenschapsgebied. De student dient aan de te bereiken leerresultaten te voldoen door het schrijven van een wetenschappelijk of populariserend (populairwetenschappelijk) artikel. De commissie vernam dat voor het bepalen van een onderwerp de student (1) kan aansluiten bij geformuleerde onderwerpen die direct aansluiten bij de onderzoeksexpertise van een promotor, (2) een eigen onderwerp voorstelt, of (3) een praktijkvraag in een van de onderzoekende scholen bestudeert. De opzet van de masterproef, in combinatie met de verschillende omvang in de verschillende varianten/trajecten van de opleidingen, wekte de interesse van de commissie. Het MILO geeft aan dat ze voor de Educatieve masters seminars organiseert om studenten te ondersteunen bij de totstandkoming van de masterproef en dat eveneens online leerpaden beschikbaar zijn voor de student om zich (nader) te bekwamen in onderzoeksvaardigheden.

De commissie begrijpt de keuze van het MILO om de masterproef in de bovengenoemde varianten aan te bieden. Wel heeft zij geconstateerd dat studenten gedurende de opleiding beter toegerust lijken te zijn voor het schrijven van een wetenschappelijk artikel dan voor een populariserend artikel. De commissie beveelt dan ook aan om de studenten goed te scholen in het schrijven van een populariserend artikel.

Uit de documentatie heeft de commissie niet direct kunnen afleiden hoe de masterproeven van de Educatieve masters worden beoordeeld. Het was de commissie in eerste instantie niet duidelijk of het eindwerk van de opleiding door een tweede (onafhankelijke) beoordelaar nagekeken wordt. Daarnaast had de commissie niet genoeg zicht op het beoordelingsinstrument van de masterproef en had zij met name vragen over het aantonen van de behaalde competenties door een individuele student als het eindwerk in een duo of trio wordt uitgevoerd. Deze aandachtspunten heeft de commissie ter sprake gebracht tijdens diverse gesprekken gedurende het locatiebezoek.

De commissie heeft tijdens de gesprekken de studenten bevraagd op hun voorkeur voor het doen van eigen onderzoek versus het bestuderen van een praktijkvraag in het kader van de *Onderzoekende school*?! Tijdens de gesprekken gaven studenten aan dat zij worden gestimuleerd om het onderzoek van de masterproeven in groepjes van twee of drie studenten uit te voeren. De commissie heeft toegelicht gekregen dat (een gedeelte van) het onderzoek door de studenten in duo's of trio's kan worden uitgevoerd, maar dat het verslag (een wetenschappelijk of een populariserend artikel) individueel wordt opgeleverd. De beoordeling van dit verslag vindt ook per individuele student plaats. De commissie kan zich vinden in de argumentatie van het MILO dat het gezamenlijk werken aan het onderzoek het principe van collaboratief leraarschap benadrukt. In dat kader onderschrijft de commissie eveneens dat het werken in duo's en trio's de kans op studievertraging vermindert. Als aanbeveling geeft de commissie graag nog mee de student te laten verantwoorden welk gedeelte in het gezamenlijk werk door hem of haar is uitgevoerd, zodat de beoordelaar hier een duidelijk beeld van kan vormen.

De commissie heeft tijdens het locatiebezoek inzage gekregen in de evaluatiecriteria van de masterproef van de geïntegreerde educatieve master en eveneens in de evaluatiecriteria van de masterproef in de verkorte variant. De commissie heeft met instemming kennisgenomen van de opgelijste criteria en is van mening dat middels de beoordeling duidelijk wordt of dat de student de leerdoelen heeft behaald. De commissie vernam tijdens de gesprekken dat de rubric momenteel herbekeken wordt. Een diepgaandere transparantie van de evaluatie vanuit het perspectief van de studenten zou wenselijk zijn. Tijdens de gesprekken heeft de commissie zich er tevens van vergewist dat de masterproef door twee lerarenopleiders wordt beoordeeld.

Ook hebben de opleidingen, op verzoek van de commissie, masterproeven ter inzage ter beschikking gesteld. Waar mogelijk heeft de commissie van de diverse varianten een voorbeeld ingezien. Zowel de leden van de kerncommissie als de experts op de verschillende domeinen hebben vastgesteld dat de masterproeven voldoen aan de competenties die van een masterstudent kunnen worden verwacht.

In aanvulling op bovenstaande geeft de commissie nog graag het volgende mee. Al eerder in het rapport van bevindingen merkte de commissie op dat de student en docent van MILO in nauwe relatie tot elkaar staan. Dat heeft naar de mening van de commissie vele voordelen, ook met betrekking tot het afstudeerniveau. Studenten geven tijdens het gesprek aan zich goed begeleid te voelen en benadrukken de toegankelijkheid van de docenten. Een keerzijde van deze nabijheid kan een ongemakkelijkheid zijn in het bewaken van de scheidslijn tussen begeleider en beoordelaar. Hoewel de commissie geen verontrustende signalen hieromtrent heeft waargenomen, attendeert zij de opleidingen hier oog voor te (blijven) houden. Men zou bijvoorbeeld kunnen nadenken over de beoordelende rol die begeleiders of coaches vervullen bij masterproeven (en/of portfolio's) en daarbij voldoende afstand inbouwen.

2.2 Opleidingsspecifieke aanvullende bevindingen

In dit onderdeel worden de bevindingen van de commissie besproken die betrekking hebben op de acht specifieke educatieve masteropleidingen. Deze bevindingen zijn aanvullingen op de hierboven beschreven inzichten die alle Educatieve masters van de VUB betreffen.

2.2.1 Educatieve master in de cultuurwetenschappen en de educatieve master in de maatschappijwetenschappen

De Educatieve master in de Cultuurwetenschappen én de educatieve master in de Maatschappijwetenschappen zijn door het MILO in één informatiedossier ter beoordeling aan de commissie aangeboden. In lijn daarmee heeft de commissie de gesprekken ook met vertegenwoordigers van beide opleidingen gezamenlijk gevoerd. De commissie constateert dat de opleidingen er goed in slagen om samenhang te bereiken in het onderwijsaanbod voor de Cultuur- en Maatschappijwetenschappen, met name vanuit de aandacht voor burgerschap. De commissie ziet nog ruimte voor meer vak(didactisch) specifieke uitwerkingen via de aangeboden literatuur en in de opdrachten die studenten krijgen.

De commissie heeft ook de Canvas-omgeving bekeken. Voor wat betreft de Cultuurwetenschappen is zij onder de indruk van de goede opbouw in de cursussen vakdidactiek en de samenhang met de domeinspecifieke invulling bij de cursussen Krachtige Leeromgevingen en Positief & Inclusief Leerklimaat. Ook heel sterk is de wijze waarop de studenten in toelichtingen op de verschillende bouwstenen en sleutelconcepten in de cursussen door relevante wetenschappelijke en praktische literatuur worden geleid. De studenten krijgen stevige kaders voor hun pedagogisch-didactisch handelen in de praktijk. Tijdens het locatiebezoek viel het de commissie op dat de samenwerking en verbinding niet alleen duidelijk wordt op inhoudelijk niveau, maar constateerde zij eveneens veel positieve geluiden over de samenwerking tussen beide opleidingen. Zo geven de docenten aan het prettig te vinden om in gezamenlijkheid het onderwijs vorm te geven. Dat er sprake is van *team teaching* acht de commissie erg positief. De studenten en docenten staan elkaar nabij. De studenten geven aan zich bewust te zijn van de Brusselse context waarin zij gaan werken. De commissie raadt de opleiding aan om, gezien de doelgroep die de VUB met de opleidingen beoogt te bereiken, oog te houden voor de internationale achtergrond en brede diversiteit van de leden van het (docenten)team.

De commissie heeft enkele masterproeven van de educatieve master in de Cultuur- en Maatschappijwetenschappen bekeken en heeft geconstateerd dat deze van goede kwaliteit zijn. Daarnaast laten de proeven ook zien dat de onderzoeken goed aansluiten bij de vragen van de (onderzoekende) school. Wel verschillen de proeven in het geven van aanbevelingen voor de specifieke school, terwijl dat wel passend is voor praktijkonderzoek in opdracht van de school. Als advies geeft de commissie mee te verduidelijken of de studenten het afsluitende verslag inderdaad individueel maken. Een van de werken was gemaakt in een team van studenten die binnen de onderzoekende school samen aan hetzelfde collaboratief praktijkonderzoek werkten.

Ook voor de educatieve master in de Maatschappijwetenschappen heeft de commissie enkele masterproeven bestudeerd. Ook van deze werken concludeert de commissie dat het niveau zeker voldoet. De commissie constateert dat de masterproeven ook hier veelal gekoppeld zijn aan onderzoek binnen de *Onderzoekende School*! De commissie doet de suggestie om waar mogelijk ook ruimte te maken voor vakdidactische masterproeven, hoewel daar voor de (onderzoekende) scholen wellicht niet altijd de eerste prioriteit ligt.

Graag geeft de commissie nog het advies mee om, als de ruimte daartoe voorhanden is, aandacht te hebben voor de uitbreiding van de maatschappijwetenschappelijke vakdidactische expertise in het team. Op dit moment lijkt de expertise van het ZAP vakdidactiek vooral op het gebied van de cultuurwetenschappen, geschiedenis, moraalwetenschappen, wijsbegeerte (en PAV en onderwijsinnovatie) aanwezig. Het ZAP kan met name op het terrein van de politieke en sociale wetenschappen naar de mening van de commissie in de toekomst verder versterkt worden. De commissie waardeert de wijze waarop de aandacht voor burgerschap in deze twee Educatieve masters gestalte krijgt, waarbij de

verbinding met de verschillende schoolvakken en het betrekken van de buitenwereld onder meer via verschillende Brusselse partners in positieve zin opvallen.

2.2.2 Educatieve master in de economie

De commissie is positief over de Educatieve master in de Economie. Naar het oordeel van de commissie is er sprake van een grote mate van praktijkgerichtheid, met mooi voorbeeldmateriaal uit lespraktijken uit het secundair onderwijs. De vakdidactische inhoud is afwisselend en breed. Er is sprake van een mooie *blend* waarbij het leren van studenten wordt aangestuurd vanuit een weloverwogen mix van opdrachten op de elektronische leeromgeving, ondersteunend materiaal op de elektronische leeromgeving (foto's, presentaties, filmpjes, leesmateriaal etc.) en fysieke bijeenkomsten. De fysieke bijeenkomsten worden zodanig ingevuld dat er sprake is van samenwerkend leren, door samen te ontwerpen of door feedback op elkaar te geven. De commissie vindt dit inspirerende voorbeelden.

Wel merkt de commissie op dat het economische domein wat breed geïnterpreteerd wordt, bijvoorbeeld in de opdracht voor het ontwerpen van duurzaamheidsonderwijs. In de hoofdlijn komen een aantal thema's voorbij die ook behoorlijk breed en gevarieerd zijn, zoals genderrepresentatie in lesmaterialen en het didactisch vormgeven aan een excursie. Dit zijn relevante thema's, tegelijkertijd constateert de commissie dat er minder ingegaan wordt op de specifieke uitdagingen voor leerlingen van het aanleren van (bedrijfs)economische denkwijzen.

Naar de mening van de commissie zou door gebruik te maken van onderwijskundige theorieën over leren, en die te verbinden aan typische leerinhouden van de economische vakken, toekomstige docenten nog meer toegerust kunnen worden om hun leerlingen die denkwijzen eigen te laten maken. Hierbij zou aandacht voor concrete aanpakken voor formatief handelen, het leren zichtbaar maken, kunnen helpen om de blik van de docent meer te richten op het leerproces bij de leerlingen.

De commissie zou in het domeinspecifieke deel van de geïntegreerde master graag meer balans tussen de finaliteiten algemene en de bedrijfseconomie willen zien. Daarnaast beveelt de commissie aan oog te hebben voor de geschiedenis van het economisch denken. Ook raadt zij aan een evenwichtige verdeling van de aandacht voor deze vakgebieden bij de vakdidactiek te bewaken.

2.2.3 Educatieve master in de gedragswetenschappen

De commissie is positief over de Educatieve master in de Gedragswetenschappen. De studenten geven aan de focus op reflecterend en coachend handelen, de vele feedback die zij ontvangen en het centraal stellen van de Brusselse context als positief te ervaren. Van de docenten vernam de commissie dat zij onderling in het team goede en fijne communicatie bezigen. De docenten geven daarnaast aan trots te zijn op de studenten die na hun vakinhoudelijke master nóg een educatieve master willen starten en leraar willen worden in de uitdagende context van het Brusselse.

Uit de documentatie kon de commissie in eerste instantie niet voldoende zicht krijgen op de verhouding tussen het onderzoek en de voorbereiding op de praktijk en zij heeft dit in het gesprek met de opleiding besproken. De commissie heeft tijdens de gesprekken ook verduidelijking gevraagd van de zogenaamde "ideale lesvoorbereiding" die in de documentatie wordt genoemd als evaluatie-instrument van de Krachtige Leeromgeving Gedragswetenschappen. De opleiding heeft toegelicht het instrument met name in te zetten als voorbereiding voor de eerste stage. Het instrument is met name bedoeld om een les te maken die niet wordt ingeperkt door eventuele beperkingen van de mentor of de stageschool, maar biedt ruimte voor een uitgebreide leerervaring voor de student. De commissie heeft vastgesteld dat de studenten positief zijn over het instrument.

Voor wat betreft de algemene thema's uit de syllabus wordt wetenschappelijke literatuur gebruikt, voor specifieke thema's nodigt de opleiding gast sprekers uit. De opleiding vraagt hen altijd expliciet een brug te maken zodat de studenten doorheen de lessen antwoord krijgen op hun vraag.

Daarnaast heeft de commissie begrepen dat de masterproeven starten vanuit de *Onderzoekende school*! De koppeling met de superdiverse context die op deze manier plaatsvindt, acht de commissie positief. De commissie geeft nog wel als advies mee om voldoende ruimte te behouden voor studenten die voor hun masterproef vakdidactisch onderzoek willen uitvoeren.

2.2.4 Educatieve master in de gezondheidswetenschappen

De commissie heeft op basis van de documentatie en de gesprekken een positieve indruk gekregen van de educatieve master in de Gezondheidswetenschappen. De missie en visie zijn helder verwoord en realistisch opgezet. Er is sprake van relevante en stevige pijlers waarbij de logische en graduele opbouw duidelijk is aangegeven. De commissie ziet dat de opleiding door studenten goed wordt gewaardeerd. Dit blijkt onder andere uit de het feit dat de studenten aangeven goed te kunnen duiden wat hun noden zijn en daarbij zich gehoord en geholpen voelen. In het gesprek heeft de commissie ook veel bevoegenheid gezien bij de docenten. De commissie heeft kunnen vaststellen dat de opleiding veel bereikt heeft in de afgelopen jaren.

De commissie heeft met de opleiding gesproken over de ambitie en haalbaarheid van de opleidings specifieke leerresultaten of OLR's die de opleiding heeft opgesteld. De opleiding geeft aan een vertaling te hebben gemaakt van de landelijk vastgestelde domeinspecifieke leerresultatenkader (DLR). De commissie ziet inderdaad een goede doorvertaling in de OLR. Het is de commissie niet geheel duidelijk geworden op welke manier geëvalueerd wordt of alle OLR ook daadwerkelijk worden behaald. De commissie heeft geen aanleiding te denken dat dit niet het geval zou zijn, maar raadt de opleiding aan de toetsing van de OLR inzichtelijk te maken en daarbij oog te houden voor de scheiding tussen begeleiding en beoordeling.

De commissie heeft daarnaast gezien dat het volgen van een tweede vakdidactiek verplicht is. In verband met de haalbaarheid heeft de commissie zich ervan vergewist dat de vooropleiding van de student bepalend is bij welke vakdidactiek de student kan instromen.

Ondanks de al omvangrijke vereisten die in de OLR worden beschreven, raadt de commissie aan om blijvend contact te zoeken met voor de opleiding van belang zijnde domeinen, zoals de medische technologie en moleculaire biologie en gezondheidsvoorlichting om het curriculum bij de tijd te houden. Naar het idee van de commissie ligt de nadruk in het curriculum op de sociale en biomedische wetenschappen en kan de bèta-wetenschappelijke kant versterkt worden.

Voor wat betreft de masterproeven acht de commissie het zeer positief dat er ruimte is voor vakdidactische masterproeven. De opleiding zou naar de mening van de commissie wat meer sturend kunnen zijn als het gaat om de keuze van het onderwerp van de masterproef; de keuze lijkt nu veelal afhankelijk van de motivatie van de student. Tot slot geeft de commissie graag het advies mee om ook de peerfeedback van de studenten in de evaluatie van de masterproef mee te nemen.

2.2.5 Educatieve master in de lichamelijke opvoeding

De commissie heeft op basis van de gesprekken en de documentatie een positieve indruk gekregen van de educatieve master in de Lichamelijke Opvoeding. De studenten geven aan de keuze voor deze educatieve master "evident" te vinden en benadrukken het warme gevoel op de campus. Ook de individuele en positieve aanpak wordt genoemd.

Uit de masterproeven blijkt dat het eindniveau van de opleiding op orde is. De vragen zijn educatief gericht en op praktische vragen en issues in het beroep. De vormgeving van de

bestudeerde masterproeven is een wetenschappelijk artikel. Dat zou ook een vakpublicatie (populair artikel) kunnen zijn of worden, maar ook daar moeten dan wel masterwaardige eisen aan gesteld worden. De commissie raadt aan – in lijn met de algemene bevindingen – om deze weg verder te verkennen.

Tijdens het gesprek met de opleiding heeft de commissie de indruk gekregen dat de bachelor en master op het gebied van lichamelijke opvoeding lineair met elkaar verbonden zijn. Het overgrote deel van de studenten dat de masteropleiding volgt, heeft immers ook een bachelor in lichamelijke opvoeding of soortgelijke opleiding gevolgd. Op de vraag van de commissie hoe de opleiding omgaat met studenten met een andere achtergrond, geeft de opleiding aan dan maatwerk toe te passen. De commissie moedigt de opleiding aan om de mogelijkheden te bekijken om ook studenten van meer diverse bacheloropleidingen aan te trekken.

2.2.6 Educatieve master in de talen

De commissie oordeelt positief over de Educatieve master in de talen. Het docententeam van de opleiding maakte een zeer goede indruk op de commissie. Het kwam over als een uitgebalanceerd team waarbinnen goed wordt samengewerkt. De commissie acht het positief dat er voor elke aangeboden taal een vakstagebegeleider is aangesteld. De commissie prijst de continue interne afweging van de balans tussen theoretische onderdelen en practica en het vinden van balans in het programma.

Uit de documentatie vernam de commissie dat er toelatingseisen worden gesteld aan het niveau van het Nederlands dat de studenten moeten beheersen alvorens zij toelaatbaar zijn tot de opleiding. Dat riep de vraag op bij de commissie waarom dit niet voor de andere talen het geval is en hoe de opleiding het taalniveau van de andere talen borgt. De opleiding heeft aangegeven dat al vanaf het intakegesprek duidelijk wordt wat het taalniveau van de instromende student is. Het gros van de leeractiviteiten vinden plaats in de doeltaal en hoewel het lesvoorbereidingsformulier wel in het Nederlands is, vinden alle opdrachten in de doeltaal plaats. De gesprekken hebben de twijfels bij de commissie over de aandacht voor taalvaardigheid overtuigend kunnen wegnemen. Als overweging geeft de commissie mee dat het wellicht meer duidelijkheid zou geven om ook de taalspecifieke (toelatings)eisen specifiek te maken, door bijvoorbeeld gebruik te maken van het Europees Referentiekader (ERK).

Op basis van de beschikbare Masterproeven concludeert de commissie dat het niveau in orde is. Het is de commissie opgevallen dat de masterproeven voornamelijk in het Nederlands geschreven zijn. De opleiding geeft aan dat de masterproef ook gelezen moet kunnen worden door anderen, de commissie acht dit niet het meest belangrijke argument om een masterproef niet in de doeltaal te schrijven. De commissie raadt de opleiding aan dit punt nog eens te herbekijken gezien de meerwaarde in de taalontwikkeling die het schrijven van een masterproef in de doeltaal met zich kan meebrengen.

2.2.7 Educatieve master in de wetenschappen en technologie

De commissie heeft op basis van de documentatie en de gesprekken positieve indrukken gekregen van de Educatieve master in de wetenschappen en technologie. De visie van de opleiding is goed uitgewerkt en uit de gesprekken blijkt dat studenten zich ermee identificeren voelen (“Kennen, kunnen en doen”). Daarnaast geven zij aan de betrokkenheid van de opleiding erg te waarderen. Docenten geven aan er trots op te zijn dat zij de studenten kunnen voorzien van voorbeelden uit de praktijk die de student vervolgens weer kan toepassen in de lespraktijk.

Binnen de Educatieve master in de Wetenschappen en Technologie worden zes vakdidactieken aangeboden. De commissie heeft geconstateerd dat deze vakdidactieken apart worden ingericht, maar de studenten komen samen in de vakdidactische STAM. Daarnaast is de commissie positief over de vermenging met studenten uit enkele andere educatieve masteropleidingen. Ook de toepassing van het project *Bugs 2 the Rescue* kan op

instemming van de commissie rekenen. Het intrigeerde de commissie dat in de opleiding aandacht wordt besteed aan het 6E-model.

De commissie heeft in haar onderzoek stilgestaan bij de verplichte tweede vakdidactiek die de opleiding voorziet. De opleiding heeft toegelicht dat de vooropleiding bepaalt in welke vakdidactiek een student kan instromen. Op de vraag van de commissie hoe de opleiding omgaat met het verschil in voorkennis van de student in de verkorte variant van de opleiding, geeft de opleiding aan dat het aanvullen van kennis tot de eigen verantwoordelijkheid van de student behoort. De commissie begrijpt dat het curriculum geen ruimte biedt voor het aanbieden van (extra) kennis. Wel wil zij de opleiding aanraden voldoende handvatten te bieden aan studenten met een vooropleiding die niet tot beide gekozen vakdidactieken opleidt om zich voldoende in die domeinspecifieke kennis in te werken om het uiteindelijke onderwijs te voorzien. Ook studenten die hun vooropleiding reeds vele jaren geleden afronden, dienen hun domeinspecifieke kennis te kunnen bijschaven.

3 Oordeel

In het kader van de opleidingsaccreditaties op maat van de eigen regie voor de Educatieve masters van de Vrije Universiteit Brussel (VUB) spreekt de commissie een positief advies tot accreditatiebesluit uit voor de 8 ingerichte Educatieve masteropleidingen, namelijk:

- Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen;
- Educatieve Master of Science in de maatschappijwetenschappen;
- Educatieve Master of Science in de economie;
- Educatieve Master of Science in de gedragswetenschappen;
- Educatieve Master of Science in de gezondheidswetenschappen;
- Educatieve Master of Science in de lichamelijke opvoeding;
- Educatieve Master of Science in de talen; en
- Educatieve Master of Science in de wetenschappen en technologie.

Het betreft daarbij:

- De geïntegreerde masteropleiding zoals ingericht op de campus Etterbeek (90 of 120 ECTS) dat studenten bekwaamt in het leraarschap en in hun vakdomein;
- De verkorte variant (60 ECTS) zoals ingericht op campussen Etterbeek, Anderlecht, Diest en Leuven, dat studenten bekwaamt die al een masterdiploma in het domein behaalden.

De commissie stelt vast dat alle campussen beschikken over een voldoende Leraar in Opleiding (oftewel LIO) -traject voor alle Educatieve masters.

Het oordeel van de commissie is gebaseerd op het uitgevoerde onderzoek en de ervaringen tijdens locatiebezoeken, met haar bevindingen en overwegingen, ten aanzien van de beoordelingsgrond uit het beoordelingskader 'Opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie' van de NVAO.

De commissie kon gedurende de open dialoog opleidingsteams zien die bevlogen voor de dag kwamen. Ze is onder de indruk van de passie voor de educatieve masteropleidingen van het MILO. Sinds de Toetsen Nieuwe Opleiding of TNO's bereikten de Educatieve masters een onderwijskwaliteit die aan de maat is door een voortdurende aandacht voor de borging en verbetering van de kwaliteit van de opleidingen.

Het oprichten van het MILO in 2019 vormde een unieke gelegenheid om nieuwe stafleden die de visie onderschreven aan te trekken en te engageren. Tijdens het locatiebezoek heeft de commissie meermaals de waarde die het MILO hecht aan participatie en samenwerking kunnen ervaren. Alle personeelsleden kregen via een participatief proces inspraak in de strategiebepaling van het MILO. Ook in bredere zin is de commissie van oordeel dat het MILO gedegen gebruik maakt van formele overlegstructuren, die samenwerkingen en ontmoetingen tussen verschillende interne en externe stakeholders ondersteunen. Het structureel overleg in de opleidingsclusters leidt zo tot de borging van de kwalitatieve samenwerking tussen de Educatieve masters en de daaraan gelieerde faculteiten. De opleidingsraad en zogenaamde *design teams*, die opleidingsonderdelen onder de loep nemen, zorgen voor het borgen van de verticale en horizontale samenhang in het programma en de evaluatie overheen de verschillende campussen, varianten/trajecten en gekozen vakdidactieken (*constructive alignment*). De doorgedreven overlegstructuren en samenwerkingen manifesteren zich daarnaast ook in de relatie met het werkveld en (internationale) *peers* (bijvoorbeeld in de Europese Universiteit EUTOPIA). De commissie vindt dat de structurele formele en informele contacten een onmiddellijke meerwaarde zijn voor de kwaliteitsborging van het onderwijs in de Educatieve masters. Gedurende haar onderzoek is het de commissie duidelijk geworden dat er ook een kwaliteitscultuur leeft bij alle stakeholders van de opleiding. Mogelijke verbeterpunten en actiepunten worden voortdurend gecapteerd en opgevolgd. De commissie is ook zeer te spreken over de gedragenheid die VUB-breed bestaat om het MILO te ondersteunen in het welslagen van de

educatieve masteropleidingen. De rol die de VUB speelt in de bekostiging van het MILO is aanzienlijk; de commissie vraagt zich in dat kader af of VUB de duurzaamheid en continuïteit van de opleidingen in de toekomst kan blijven garanderen.

De Educatieve masters beschikken over een duidelijke, gemeenschappelijke visie en beoogde doelstellingen. De beoogde doelstellingen van de Educatieve masters voldoen qua inhoud, oriëntatie en niveau volgens de commissie. De opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR) zijn ambitieus, maar goed geformuleerd. De OLR van de verschillende opleidingen liggen in lijn met de Vlaamsbrede, door de aanbieders gezamenlijk opgetelde domeinspecifieke leerresultaten (DLR). Om de validiteit van de leerresultaten verder te vrijwaren werden ze internationaal gebenchmarkt en afgestemd met de actuele eisen van het werkveld. De opleidingen zijn erin geslaagd om op basis van de visie en missie van de VUB en het MILO eigen accenten aan te brengen. De praktijkcomponent is mooi opgebouwd, waardoor studenten gaandeweg vertrouwd kunnen raken met het lesgeven

Ook wat betreft de realisatie van de beoogde doelstellingen in het curriculum ziet de commissie een voldoende afstemming van de opleidingen met interne en externe stakeholders via haar formele overlegstructuren en voortdurende informele contacten. Ook de contacten binnen de Universitaire Associatie Brussel ziet de commissie als positief. Niet alleen leidt de samenwerking tot een verdere bestendiging van de partnerschappen met het werkveld en de afstemming van de opleiding met de noden met onderwijs, ook leidt ze tot afstemming overheen de niveaus en concrete gezamenlijke onderwijsinitiatieven.

Om de curricula concreet vorm te geven hanteren alle Educatieve masters dezelfde drie pijlers die geënt zijn op de visie: *Urban education* (of het *citywise* opleiden), *Third space* en *Blended learning*. De ambitie om studenten voor te bereiden op superdiverse omgevingen is daarmee goed uitgewerkt op de campussen Etterbeek en Anderlecht. De opleiding is zich ervan bewust dat in Leuven en Diest het *citywise* opleiden nog verder vorm kan krijgen, en werkt hier actief aan. Het collaboratief leraarschap dat verder de visie kleurt is volgens de commissie het sterkst terug te zien in de *Onderzoekende School?!*. De commissie vraagt blijvende aandacht voor de realisatie van het collaboratief leraarschap in het curriculum van alle studenten, maar heeft vertrouwen in de al genomen initiatieven.

Er wordt veel gevraagd van zowel de studenten als de staf in de superdiverse uitdagende grootstedelijke context van Brussel. Er is een groot aantal eisen verbonden aan het programma en de commissie heeft veel inspanning gezien om ervoor te zorgen dat de studenten deze vereisten behalen.

De commissie is verder van oordeel dat de opleidingen van het MILO een balans proberen te vinden tussen pedagogisch-didactische en vakspecifieke componenten, tussen theorie en praktijk en tussen de belangen van diverse stakeholders. Dit wordt weer bewerkstelligd door intensief overleg, gericht op consensus.

Uit de selectie masterproeven die de commissie heeft bestudeerd, blijkt dat het eindniveau wat betreft onderzoeks- en vakinhoudelijke competenties van de opleidingen op orde is. Het eindniveau wordt verder afgetoetst in de stage.

Daarnaast heeft de commissie kunnen vaststellen dat er een kwaliteitsborgingssysteem in de opleiding gehanteerd wordt waarmee kan worden bepaald of doelstellingen bereikt worden. Het formele kwaliteitszorgsysteem van de VUB wordt gebruikt, maar ook informele gesprekken vormen hiervan een onderdeel.

De commissie heeft een aantal 'algemene' aanbevelingen geformuleerd, die gelden voor alle masteropleidingen. Voor enkele opleidingen werden daarnaast enkele aanbevelingen geformuleerd. Deze doen geenszins afbreuk aan het positieve advies van de commissie. Ze staan dan ook in het teken van de toekomstige kwaliteitsverbetering van de opleidingen.

3.1 Algemene aanbevelingen voor alle betrokken masteropleidingen

De commissie vraagt de Educatieve masters van de VUB

- te zorgen dat studenten het afstudeerwerk vaker relateren aan de vakdidactiek of in de richting van het onderzoek naar onderwijs in de betreffende discipline.
- de mogelijkheden naar verscheidene aspecten rondom internationalisering in de brede zin te verkennen.
- studenten voldoende mogelijkheden te bieden hun vakkennis in beide domeinen, indien nodig, op peil te brengen.
- in het kader van de masterproeven enerzijds studenten competenties bij te brengen in het schrijven van een populariserend artikel en anderzijds sterker zorg te dragen voor de evaluatie van de onderzoekvaardigheden.
- meer aandacht te schenken aan de individuele evaluatie in geval van een masterproef die door studenten gemaakt wordt middels groepswork.
- het portfolio nog sterker in te zetten voor de evaluaties binnen de leerlijnen van het hele programma.
- oog blijven houden voor het belang van objectieve beoordeling gegeven de laagdrempelige begeleiding door docenten die vervolgens ook het werk van studenten beoordelen.
- oog te blijven houden voor diversiteit in de samenstelling van het (docenten)team, gezien de visie en de doelgroep van de opleiding.

3.1.1 Educatieve master in de maatschappijwetenschappen

De commissie vraagt de Educatieve master

- Aandacht te hebben voor de toekomstige versterking van het ZAP vanuit het domein Maatschappijwetenschappen.

3.1.2 Educatieve master in de economie

De commissie vraagt de Educatieve master

- Evenveel aandacht voor de aspecten van Algemene Economie en Bedrijfseconomie in het curriculum te verzekeren in het domeinspecifieke deel van de geïntegreerde masteropleiding.
- In het verplichte gedeelte van het domeinspecifieke deel van de geïntegreerde masteropleiding (meer) aandacht te besteden aan de wetenschapsfilosofische blik op de economie/geschiedenis van het economisch denken.

3.1.3 Educatieve master in de gezondheidswetenschappen

- De commissie vraagt om blijvend de onderzoeksontwikkelingen in de vakdomeinen op te volgen om het curriculum structureel up-to-date te houden, zoals die in de medische technologie, moleculaire biologie en gezondheidsvoorlichting.

3.1.4 Educatieve master in lichamelijke opvoeding

- De commissie moedigt de opleiding aan om de mogelijkheden te bekijken om ook studenten van meer diverse bacheloropleidingen aan te trekken.

3.1.5 Educatieve master in de talen

- De commissie raadt de opleiding aan om de mogelijkheden te onderzoeken tot het schrijven van de masterproef in één van de domeintalen.

3.1.6 Educatieve master in de wetenschappen en technologie

- De commissie vraagt de Educatieve master rekening te houden met de vakinhoudelijke kennis van studenten bij de gekozen vakdidactieken, en studenten mogelijkheden te bieden deze vakkennis op voldoende niveau te brengen.

Bijlage 1: Administratieve gegevens van de instelling en de opleidingen

1A: Educatieve master in de cultuurwetenschappen

Instelling	Vrije Universiteit Brussel
Naam opleiding	Educatieve master in de cultuurwetenschappen
Niveau en oriëntatie	Academische Master (niveau 7)
(Bijkomende) titel	Master Of Science
(Delen van) studiegebied(en)	<ul style="list-style-type: none">• Wijsbegeerte en moraalwetenschappen• Geschiedenis• Archeologie en kunstwetenschappen
Afstudeerrichtingen	<ul style="list-style-type: none">• Geschiedenis• Kunstwetenschappen en erfgoedstudies• Wijsbegeerte• Moraalwetenschappen en humanistiek
Opleidingstrajecten voor werkstudenten, voltijds/deeltijds trajecten, dag-/avondonderwijs, onderscheiden vormen van diplomering	<ul style="list-style-type: none">• Geïntegreerd traject• Verkort traject• LIO-traject (werkstudenten)• Dag- en/of avondonderwijs
De vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden	<ul style="list-style-type: none">• Geïntegreerd traject: Brussel• Verkort traject: Brussel, Diest, Leuven
Onderwijstaal	Nederlands
Studieomvang (in studiepunten)	<ul style="list-style-type: none">• Geïntegreerd traject: 120 sp• Verkort traject: 60 sp

1B: Educatieve master in de maatschappijwetenschappen

Instelling	Vrije Universiteit Brussel
Naam opleiding	Educatieve master in de maatschappijwetenschappen
Niveau en oriëntatie	Academische Master (niveau 7)
(Bijkomende) titel	Master Of Science
(Delen van) studiegebied(en)	<ul style="list-style-type: none">• Sociale Gezondheidswetenschappen• Geneeskunde• Biomedische wetenschappen
Afstudeerrichtingen	<ul style="list-style-type: none">• Communicatiewetenschappen• Politieke wetenschappen en sociologie• Rechten• Criminologische wetenschappen
Opleidingstrajecten voor werkstudenten, voltijds/deeltijds trajecten, dag-/avondonderwijs, onderscheiden vormen van diplomering	<ul style="list-style-type: none">• Geïntegreerd traject• Verkort traject• LIO-traject (werkstudenten)• Dag- en/of avondonderwijs
De vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden	<ul style="list-style-type: none">• Geïntegreerd traject: Brussel• Verkort traject: Brussel, Diest, Leuven
Onderwijstaal	Nederlands
Studieomvang (in studiepunten)	<ul style="list-style-type: none">• Geïntegreerd traject: 90 sp• Verkort traject: 60 sp

1C: Educatieve master in de lichamelijke opvoeding

Instelling	Vrije Universiteit Brussel
Naam opleiding	Educatieve master in lichamelijke opvoeding
Niveau en oriëntatie	Academische Master (niveau 7)
(Bijkomende) titel	Master of Science
(Delen van) studiegebied(en)	Bewegings- en revalidatiewetenschappen
Afstudeerrichtingen	-
Opleidingstrajecten voor werkstudenten, voltijds/deeltijds trajecten, dag-/avondonderwijs, onderscheiden vormen van diplomering	<ul style="list-style-type: none">• Geïntegreerd traject• Verkort traject• LIO-traject (werkstudenten)• Dag- en/of avondonderwijs
De vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden	<ul style="list-style-type: none">• Geïntegreerd traject: Brussel• Verkort traject: Brussel, Diest, Leuven
Onderwijstaal	Nederlands
Studieomvang (in studiepunten)	<ul style="list-style-type: none">• Geïntegreerd traject: 120 sp• Verkort traject: 60 sp

1D: Educatieve master in de economie

Instelling	Vrije Universiteit Brussel
Naam opleiding	Educatieve master in economie
Niveau en oriëntatie	Academische Master (niveau 7)
(Bijkomende) titel	Master of Science
(Delen van) studiegebied(en)	<ul style="list-style-type: none"> • Economische en toegepaste economische wetenschappen • Handelswetenschappen en bedrijfskunde
Afstudeerrichtingen	-
Opleidingstrajecten voor werkstudenten, voltijds/deeltijds trajecten, dag-/avondonderwijs, onderscheiden vormen van diplomering	<ul style="list-style-type: none"> • Geïntegreerd traject • Verkort traject • LIO-traject (werkstudenten) • Dag- en/of avondonderwijs
De vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden	<ul style="list-style-type: none"> • Geïntegreerd traject: Brussel • Verkort traject: Brussel, Diest, Leuven
Onderwijstaal	Nederlands
Studieomvang (in studiepunten)	<ul style="list-style-type: none"> • Geïntegreerd traject: 90 sp • Verkort traject: 60 sp

1E: Educatieve master in de gedragswetenschappen

Instelling	Vrije Universiteit Brussel
Naam opleiding	Educatieve master in de gedragswetenschappen
Niveau en oriëntatie	Academische Master (niveau 7)
(Bijkomende) titel	Master of Science
(Delen van) studiegebied(en)	Psychologie en pedagogische wetenschappen
Afstudeerrichtingen	<ul style="list-style-type: none">• Agogische wetenschappen• Psychologie
Opleidingstrajecten voor werkstudenten, voltijds/deeltijds trajecten, dag-/avondonderwijs, onderscheiden vormen van diplomering	<ul style="list-style-type: none">• Geïntegreerd traject• Verkort traject• LIO-traject (werkstudenten)• Dag- en/of avondonderwijs
De vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden	<ul style="list-style-type: none">• Geïntegreerd traject: Brussel• Verkort traject: Brussel, Diest, Leuven
Onderwijstaal	Nederlands
Studieomvang (in studiepunten)	<ul style="list-style-type: none">• Geïntegreerd traject: 120 sp• Verkort traject: 60 sp

1F: Educatieve master in de gezondheidswetenschappen

Instelling	Vrije Universiteit Brussel
Naam opleiding	Educatieve master in de gezondheidswetenschappen
Niveau en oriëntatie	Academische Master (niveau 7)
(Bijkomende) titel	Master of Science
(Delen van) studiegebied(en)	<ul style="list-style-type: none">• Sociale Gezondheidswetenschappen• Geneeskunde• Biomedische wetenschappen
Afstudeerrichtingen	-
Opleidingstrajecten voor werkstudenten, voltijds/deeltijds trajecten, dag-/avondonderwijs, onderscheiden vormen van diplomering	<ul style="list-style-type: none">• Geïntegreerd traject• Verkort traject• LIO-traject (werkstudenten)• Dag- en/of avondonderwijs
De vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden	<ul style="list-style-type: none">• Geïntegreerd traject: Brussel• Verkort traject: Brussel, Diest, Leuven
Onderwijstaal	Nederlands
Studieomvang (in studiepunten)	<ul style="list-style-type: none">• Geïntegreerd traject: 120 sp• Verkort traject: 60 sp

1G: Educatieve master in de talen

Instelling	Vrije Universiteit Brussel
Naam opleiding	Educatieve master in talen
Niveau en oriëntatie	Academische Master (niveau 7)
(Bijkomende) titel	Master of Science
(Delen van) studiegebied(en)	<ul style="list-style-type: none">• Taal- en letterkunde• Toegepaste taalkunde
Afstudeerrichtingen	-
Opleidingstrajecten voor werkstudenten, voltijds/deeltijds trajecten, dag-/avondonderwijs, onderscheiden vormen van diplomering	<ul style="list-style-type: none">• Geïntegreerd traject• Verkort traject• LIO-traject (werkstudenten)• Dag- en/of avondonderwijs
De vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden	<ul style="list-style-type: none">• Geïntegreerd traject: Brussel• Verkort traject: Brussel, Diest, Leuven
Onderwijstaal	Nederlands
Studieomvang (in studiepunten)	<ul style="list-style-type: none">• Geïntegreerd traject: 120 sp• Verkort traject: 60 sp

1H: Educatieve master in de wetenschappen en technologie

Instelling	Vrije Universiteit Brussel
Naam opleiding	Educatieve master in wetenschappen en technologie
Niveau en oriëntatie	Academische Master (niveau 7)
(Bijkomende) titel	Master of Science
(Delen van) studiegebied(en)	Toegepaste Wetenschappen
Afstudeerrichtingen	<ul style="list-style-type: none">• Biologie• Geografie• Chemie• Fysica• Wiskunde• Computerwetenschappen• Ingenieurswetenschappen
Opleidingstrajecten voor werkstudenten, voltijds/deeltijds trajecten, dag-/avondonderwijs, onderscheiden vormen van diplomering	<ul style="list-style-type: none">• Geïntegreerd traject• Verkort traject• LIO-traject (werkstudenten)• Dag- en/of avondonderwijs
De vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden	<ul style="list-style-type: none">• Geïntegreerd traject: Brussel• Verkort traject: Brussel, Diest, Leuven
Onderwijstaal	Nederlands
Studieomvang (in studiepunten)	<ul style="list-style-type: none">• Geïntegreerd traject: 120 sp• Verkort traject: 60 sp

Bijlage 2: Opleidingspecifieke leerresultaten

2A: Educatieve master in de cultuurwetenschappen

1. De educatieve master kan zich op basis van brede observatie een genuanceerd en veelzijdig beeld vormen van de beginsituatie van individuele lerenden - m.i.v. hun achtergrond en meervoudige identiteit, leerstatus, leerpsychologische kenmerken, competenties, interesses en welbevinden - en van het functioneren van leergroepen. De educatieve master begrijpt de samenhang en verwevenheid van diversiteitskenmerken, in het bijzonder in de Brusselse grootstedelijke context, en heeft inzicht in de uitdagingen en kansen van onderwijs in de grootstedelijke context.
2. De educatieve master kan - evidence informed - met het oog op het realiseren van de onderwijsdoelen, performante en uitdagende leerarrangementen ontwerpen, uitvoeren, evalueren en doorontwikkelen door eigen nieuwe ideeën voor de onderwijspraktijk uit te werken en op effectiviteit te toetsen. De educatieve master creëert daartoe een veilige en krachtige leeromgeving waarin met hooggestemde verwachtingen en vanuit een growth mindset wordt ingezet op het leervermogen van iedere lerende, sensitief en responsief wordt ingespeeld op kenmerken en noden van de lerenden en de diversiteit in de doelgroep positief wordt benut.
3. De educatieve master stimuleert intellectuele ontplooiing en ontwikkelt strategieën om het vakinhoudelijk curriculum betekenisvol te maken voor de lerenden door het te koppelen aan ervaringen, aan hedendaagse maatschappelijke thema's en aan de diversiteit van leefwerelden, culturen, leefomstandigheden, taalachtergronden en perspectieven van het doelpubliek. Als het realiseren van de onderwijsdoelen dat vereist, kan de educatieve master daartoe samenwerken met collega's van andere vakgebieden.
4. De educatieve master kan met lerenden met diverse achtergronden en kenmerken een positieve relatie opbouwen die leren en ontwikkeling stimuleert en kan hen ondersteunen om onderling een positieve groep te vormen, gekenmerkt door verbondenheid, wederzijdse steun, waardering en respect, welbevinden en betrokkenheid, en een gerichtheid op leren en ontwikkeling.
5. De educatieve master kan binnen het zorgcontinuüm in brede basiszorg voorzien en indien nodig in samenspraak met collega's en externe partners bijkomende maatregelen doorvoeren om optimaal af te stemmen op de zorgvraag van lerenden.
6. De educatieve master kan een cultuur van inspraak en participatie creëren die de brede individuele ontplooiing, het kritisch denken, en de emancipatie stimuleert en die toelaat om een burgerschapsethos en maatschappelijke cohesie te versterken.
7. De educatieve master kan onderwijs- en leeractiviteiten op korte en lange termijn efficiënt plannen en organiseren en kan in een leergroep een positief, fysiek en emotioneel veilig, gestructureerd, efficiënt en motiverend werkklimaat creëren waarin kwaliteitsvol leren en persoonlijke groei gestimuleerd worden.
8. De educatieve master kan een partnerschapsmodel met lerenden en ouders/verzorgers hanteren dat diversiteit als uitgangspunt neemt en waarbij evenwaardige participatie wordt nagestreefd, waarbij in een gepast taalregister en zo nodig met ondersteuning (bijV meertalige communicatie, multimediaal, via brugfiguren, ...) informatie wordt uitgewisseld en waarbij oplossingen worden gezocht om de leer- en ontwikkelingskansen van de lerenden te maximaliseren.
9. De educatieve master kan netwerken en constructief samenwerken met externe (en ook internationale) partners met het oog op het verrijken van het onderwijs- en vormingsaanbod, op het bieden van een brede leer- en leefomgeving door te verbinden met de buurt en op het faciliteren van de doorstroming tussen onderwijsniveaus en naar de arbeidsmarkt.
10. De educatieve master draagt bij aan het ontwikkelen en toetsen van innovatieve ideeën en specifieke oplossingen voor praktijkvragen die de school aanbelangen, in

teamverband met collega's in de school en in een setting waarin wetenschappelijke kennis, ervaringskennis en verzamelde gegevens over de praktijk worden samengebracht.

11. De educatieve master handelt naar een brede professionaliteitsopvatting waarbij systematisch de eigen praktijk wordt geëvalueerd met de impact op het leren en welbevinden van de lerenden als belangrijk criterium, waarbij samen met collega's kritisch gereflecteerd wordt over de eigen praktijk en de achterliggende opvattingen en waarbij die praktijk en de eigen subjectieve onderwijstheorie stapsgewijs bijgestuurd en vernieuwd worden, ondersteund door bestudeerde (inter)nationale referentiekaders, onderzoeksbevindingen en overleg.
12. De educatieve master is in staat en is er standaard op gericht om als teamlid, samen met collega's verantwoordelijkheid te nemen voor de zorg voor en het leren van lerenden en als lid van een professionele leergemeenschap te werken aan de eigen professionalisering en de ontwikkeling van het team.
13. De educatieve master integreert vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogisch-didactische inzichten en een internationaal en breed multidisciplinair referentiekader (filosofisch, sociologisch, psychologisch, juridisch) om de eigen onderwijstheorie, professionele identiteit en aanpak als leraar te ontwikkelen en te komen tot (probleemoplossend) handelen op basis van oordeelsvermogen in uiteenlopende onderwijssituaties. De educatieve master is in staat die kennis uit te breiden, te actualiseren, te verbreden en te verdiepen.
14. De educatieve master gebruikt (inter)nationaal wetenschappelijk onderzoek in het domein van het leraarschap in het algemeen en de eigen discipline in het bijzonder als bron om de eigen onderwijspraktijk te versterken en is in staat om dit onderzoek kritisch te interpreteren en te bewerken voor toepassing in de eigen klas- en schoolcontext.
15. De educatieve master heeft inzicht in de mogelijkheden en de grenzen van paradigma's in onderwijskundig en (vak)didactisch onderzoek en kan op grond daarvan een beargumenteerde keuze maken bij het formuleren van onderzoeksvragen, het kiezen van een onderzoeksmethodologie en alle stappen van een volledige onderzoekscyclus over een onderwijsrelevant onderwerp uit te voeren en te rapporteren.
16. De educatieve master integreert standaard een onderzoekende houding bij het nemen van beslissingen in complexe onderwijssituaties en steunt daarbij op data en op kritische reflectie over de praktijk, over toepasselijke (inter)nationale theoretische referentiekaders en hun onderliggende onderwijsopvattingen en over maatschappelijke en morele implicaties van de keuzes die voorhanden zijn.
17. De educatieve master kan over onderwijskundige thema's, het lerarenberoep, de onderwijspraktijk en zelfontwikkelde ideeën en aanpakken gefundeerde standpunten innemen en die in gepaste registers naargelang de doelgroep helder communiceren en beargumenteren op grond van onderzoeksevidentie en een kritisch gebruik van multidisciplinaire referentiekaders.

Cultuurwetenschappen

18. De educatieve master in cultuurwetenschappen heeft een brede kennis van en inzicht in het domein van de cultuurwetenschappen en gespecialiseerde kennis in één of meerdere deeldomeinen en aansluitende vakdidactiek(en).
19. De educatieve master in cultuurwetenschappen is in staat om een volledige onderzoekscyclus te doorlopen binnen een domein van de cultuurwetenschappen
20. De educatieve master in cultuurwetenschappen is in staat om op ethische wijze de eigen oorspronkelijke inzichten binnen geschiedenis, kunstwetenschappen en/of (moraal)filosofie uit te breiden, te actualiseren, te verbreden en te verdiepen op basis van een zelfstandige studie van recente vakliteratuur, theoretische reflectie en empirisch onderzoek. De educatieve master kan kritisch en genuanceerd reflecteren over nieuwe ontwikkelingen, vanuit een humanistische attitude en een breed perspectief onderbouwde standpunten ontwikkelen en hierover helder,

genuanceerd en beargumenteerd schriftelijk en mondeling communiceren voor zowel een onderlegd publiek als voor een leken- als jongerenpubliek.

Kunstwetenschappen en erfgoedstudies

18. De educatieve master kan complexe kunstwetenschappelijke onderwerpen probleemgericht benaderen en daarbij de originele onderzoeksvragen vertalen in een aangepaste methodologie en heuristiek, die worden toegepast op kunstwetenschappelijke vragen.
19. De educatieve master heeft een verdiepende ervaring met en reflecteert kritisch over tentoonstellingspraktijk, erfgoedzorg of publiekswerking; aanvullend faciliteert hij/zij de dialoog en participatie van stakeholders via bemiddeling en culturele makelaardij.

Geschiedenis

18. De educatieve master heeft een grondige kennis van historische begrippen, van de stromingen binnen de historiografie en van recente ontwikkelingen binnen de verschillende domeinen van geschiedenis.
19. De educatieve master kan complexe historische onderwerpen probleemgericht benaderen en daarbij originele onderzoeksvragen vertalen in een aangepaste methodologie en heuristiek, die worden toegepast op geschiedkundige vragen.

Wijsbegeerte

18. De educatieve master heeft een voldoende probleemoplossend vermogen ontwikkeld om op basis van grondige en actuele wijsgerige/ethische interdisciplinaire kennis op een wetenschappelijk, professioneel en ethisch verantwoorde wijze oplossingen aan te brengen voor bepaalde maatschappelijke problemen.
19. De educatieve master is in staat interactief en eigen initiatief de eltenemenaandiscussies en debatten met een levensbeschouwelijk of ideologisch aspect.

Moraalwetenschappen en humanistiek

18. De educatieve master neemt een open vrijzinnig-humanistische houding aan gefundeerd op grondige studie van de vrijzinnigheid en het humanisme om van daaruit, desgevallend op eigen initiatief, deel te nemen aan discussies en debatten met een levensbeschouwelijk of ideologisch aspect. De educatieve master kan bij het interactief lesgeven ook aanzetten tot zelfreflectie en vrij onderzoeken.
19. De educatieve master heeft een voldoende probleemoplossend vermogen ontwikkeld om op basis van grondige en actuele wijsgerige/ethische interdisciplinaire kennis op een wetenschappelijk, professioneel en ethisch verantwoorde wijze oplossingen aan te brengen voor bepaalde maatschappelijke problemen.
20. Wanneer het om een masteropleiding gaat: de vereiste vooropleidingen en toelatingsvoorwaarden.

2B: Educatieve master in de maatschappijwetenschappen

1. De educatieve master kan zich op basis van brede observatie een genuanceerd en veelzijdig beeld vormen van de beginsituatie van individuele lerenden - m.i.v. hun achtergrond en meervoudige identiteit, leerstatus, leerpsychologische kenmerken, competenties, interesses en welbevinden - en van het functioneren van leergroepen. De educatieve master begrijpt de samenhang en verwevenheid van diversiteitskenmerken, in het bijzonder in de Brusselse grootstedelijke context, en heeft inzicht in de uitdagingen en kansen van onderwijs in de grootstedelijke context.
2. De educatieve master kan - evidence informed - met het oog op het realiseren van de onderwijsdoelen, performante en uitdagende leerarrangementen ontwerpen, uitvoeren, evalueren en doorontwikkelen door eigen nieuwe ideeën voor de onderwijspraktijk uit te werken en op effectiviteit te toetsen. De educatieve master creëert daartoe een veilige en krachtige leeromgeving waarin met hooggestemde verwachtingen en vanuit een growth mindset wordt ingezet op het leervermogen van iedere lerende, sensitief en responsief wordt ingespeeld op kenmerken en noden van de lerenden en de diversiteit in de doelgroep positief wordt benut.
3. De educatieve master stimuleert intellectuele ontplooiing en ontwikkelt strategieën om het vakinhoudelijk curriculum betekenisvol te maken voor de lerenden door het te koppelen aan ervaringen, aan hedendaagse maatschappelijke thema's en aan de diversiteit van leefwerelden, culturen, leefomstandigheden, taalachtergronden en perspectieven van het doelpubliek. Als het realiseren van de onderwijsdoelen dat vereist, kan de educatieve master daartoe samenwerken met collega's van andere vakgebieden.
4. De educatieve master kan met lerenden met diverse achtergronden en kenmerken een positieve relatie opbouwen die leren en ontwikkeling stimuleert en kan hen ondersteunen om onderling een positieve groep te vormen, gekenmerkt door verbondenheid, wederzijdse steun, waardering en respect, welbevinden en betrokkenheid, en een gerichtheid op leren en ontwikkeling.
5. De educatieve master kan binnen het zorgcontinuüm in brede basiszorg voorzien en indien nodig in samenspraak met collega's en externe partners bijkomende maatregelen doorvoeren om optimaal af te stemmen op de zorgvraag van lerenden.
6. De educatieve master kan een cultuur van inspraak en participatie creëren die de brede individuele ontplooiing, het kritisch denken, en de emancipatie stimuleert en die toelaat om een burgerschapsethos en maatschappelijke cohesie te versterken.
7. De educatieve master kan onderwijs- en leeractiviteiten op korte en lange termijn efficiënt plannen en organiseren en kan in een leergroep een positief, fysiek en emotioneel veilig, gestructureerd, efficiënt en motiverend werkklimaat creëren waarin kwaliteitsvol leren en persoonlijke groei gestimuleerd worden.
8. De educatieve master kan een partnerschapsmodel met lerenden en ouders/verzorgers hanteren dat diversiteit als uitgangspunt neemt en waarbij evenwaardige participatie wordt nagestreefd, waarbij in een gepast taalregister en zo nodig met ondersteuning (bijv. meertalige communicatie, multimediaal, via brugfiguren, ...) informatie wordt uitgewisseld en waarbij oplossingen worden gezocht om de leer- en ontwikkelingskansen van de lerenden te maximaliseren.
9. De educatieve master kan netwerken en constructief samenwerken met externe (en ook internationale) partners met het oog op het verrijken van het onderwijs- en vormingsaanbod, op het bieden van een brede leer- en leefomgeving door te verbinden met de buurt en op het faciliteren van de doorstroming tussen onderwijsniveaus en naar de arbeidsmarkt.
10. De educatieve master draagt bij aan het ontwikkelen en toetsen van innovatieve ideeën en specifieke oplossingen voor praktijkvragen die de school aanbelangen, in teamverband met collega's in de school en in een setting waarin wetenschappelijke kennis, ervaringskennis en verzamelde gegevens over de praktijk worden samengebracht.

11. De educatieve master handelt naar een brede professionaliteitsopvatting waarbij systematisch de eigen praktijk wordt geëvalueerd met de impact op het leren en welbevinden van de lerenden als belangrijk criterium, waarbij samen met collega's kritisch gereflecteerd wordt over de eigen praktijk en de achterliggende opvattingen en waarbij die praktijk en de eigen subjectieve onderwijstheorie stapsgewijs bijgestuurd en vernieuwd worden, ondersteund door bestudeerde (inter)nationale referentiekaders, onderzoeksbevindingen en overleg.
12. De educatieve master is in staat en is er standaard op gericht om als teamlid, samen met collega's verantwoordelijkheid te nemen voor de zorg voor en het leren van lerenden en als lid van een professionele leergemeenschap te werken aan de eigen professionalisering en de ontwikkeling van het team.
13. De educatieve master integreert vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogisch-didactische inzichten en een internationaal en breed multidisciplinair referentiekader (filosofisch, sociologisch, psychologisch, juridisch) om de eigen onderwijstheorie, professionele identiteit en aanpak als leraar te ontwikkelen en te komen tot (probleemoplossend) handelen op basis van oordeelsvermogen in uiteenlopende onderwijssituaties. De educatieve master is in staat die kennis uit te breiden, te actualiseren, te verbreden en te verdiepen.
14. De educatieve master gebruikt (inter)nationaal wetenschappelijk onderzoek in het domein van het leraarschap in het algemeen en de eigen discipline in het bijzonder als bron om de eigen onderwijspraktijk te versterken en is in staat om dit onderzoek kritisch te interpreteren en te bewerken voor toepassing in de eigen klas- en schoolcontext.
15. De educatieve master heeft inzicht in de mogelijkheden en de grenzen van paradigma's in onderwijskundig en (vak)didactisch onderzoek en kan op grond daarvan een beargumenteerde keuze maken bij het formuleren van onderzoeksvragen, het kiezen van een onderzoeksmethodologie en alle stappen van een volledige onderzoekscyclus over een onderwijsrelevant onderwerp uit te voeren en te rapporteren.
16. De educatieve master integreert standaard een onderzoekende houding bij het nemen van beslissingen in complexe onderwijssituaties en steunt daarbij op data en op kritische reflectie over de praktijk, over toepasselijke (inter)nationale theoretische referentiekaders en hun onderliggende onderwijsopvattingen en over maatschappelijke en morele implicaties van de keuzes die voorhanden zijn.
17. De educatieve master kan over onderwijskundige thema's, het lerarenberoep, de onderwijspraktijk en zelfontwikkelde ideeën en aanpakken gefundeerde standpunten innemen en die in gepaste registers naargelang de doelgroep helder communiceren en beargumenteren op grond van onderzoeksevidentie en een kritisch gebruik van multidisciplinaire referentiekaders.

Maatschappijwetenschappen

18. De educatieve master in maatschappijwetenschappen heeft een brede kennis van de maatschappijwetenschappen en gespecialiseerde kennis in één of meerdere deeldomeinen en aansluitende vakdidactiek(en).
19. De educatieve master in maatschappijwetenschappen is in staat om een volledige onderzoekscyclus te doorlopen binnen een domein van de maatschappijwetenschappen.
20. De educatieve master in maatschappijwetenschappen is in staat om op ethische wijze de eigen oorspronkelijke inzichten binnen communicatiewetenschappen, politieke wetenschappen en sociologie, criminologische wetenschappen of rechten uit te breiden, te actualiseren, te verbreden en te verdiepen op basis van een zelfstandige studie van recente vakliteratuur, theoretische reflectie en empirisch onderzoek. De educatieve master kan kritisch en genuanceerd reflecteren over nieuwe ontwikkelingen, vanuit een humanistische attitude en een breed perspectief onderbouwde standpunten ontwikkelen en hierover helder, genuanceerd en beargumenteerd schriftelijk en mondeling communiceren voor zowel een onderlegd publiek als voor een leken- als jongerenpubliek.

Communicatiewetenschappen

18. De educatieve master geeft blijk van een diepgaand inzicht in het communicatiewetenschappelijk vakgebied met oog voor de meest actuele evoluties en discussies in binnen-en buitenland en kan deze gericht aanwenden in verschillende (educatieve) contexten.

Politieke wetenschappen en sociologie

18. De educatieve master kan sociale fenomenen en maatschappelijke ontwikkelingen waarnemen, analyseren en duiden en uit deze analyse eventuele onderwijs-, beleids-of praktijkrelevante conclusies trekken.

Criminologische wetenschappen

18. De educatieve master heeft een gevorderd begrip van en inzicht in de wetenschappelijk-disciplinaire kennis eigen aan het criminologische beleids-en onderzoeksdomeinen kan die toepassen in een educatieve context.

Rechten

18. De educatieve master heeft verbredende en diepgaande kennis en inzicht in het Belgische, internationaal en Europees recht en kan die toepassen in een educatieve context

2C: Educatieve master in de lichamelijke opvoeding

1. De educatieve master kan zich op basis van brede observatie een genuanceerd en veelzijdig beeld vormen van de beginsituatie van individuele lerenden - m.i.v. hun achtergrond en meervoudige identiteit, leerstatus, leerpsychologische kenmerken, competenties, interesses en welbevinden - en van het functioneren van leergroepen. De educatieve master begrijpt de samenhang en verwevenheid van diversiteitskenmerken, in het bijzonder in de Brusselse grootstedelijke context, en heeft inzicht in de uitdagingen en kansen van onderwijs in de grootstedelijke context.
2. De educatieve master kan - evidence informed - met het oog op het realiseren van de onderwijsdoelen, performante en uitdagende leerarrangementen ontwerpen, uitvoeren, evalueren en doorontwikkelen door eigen nieuwe ideeën voor de onderwijspraktijk uit te werken en op effectiviteit te toetsen. De educatieve master creëert daartoe een veilige en krachtige leeromgeving waarin met hooggestemde verwachtingen en vanuit een growth mindset wordt ingezet op het leervermogen van iedere lerende, sensitief en responsief wordt ingespeeld op kenmerken en noden van de lerenden en de diversiteit in de doelgroep positief wordt benut.
3. De educatieve master stimuleert intellectuele ontplooiing en ontwikkelt strategieën om het vakinhoudelijk curriculum betekenisvol te maken voor de lerenden door het te koppelen aan ervaringen, aan hedendaagse maatschappelijke thema's en aan de diversiteit van leefwerelden, culturen, leefomstandigheden, taalachtergronden en perspectieven van het doelpubliek. Als het realiseren van de onderwijsdoelen dat vereist, kan de educatieve master daartoe samenwerken met collega's van andere vakgebieden.
4. De educatieve master kan met lerenden met diverse achtergronden en kenmerken een positieve relatie opbouwen die leren en ontwikkeling stimuleert en kan hen ondersteunen om onderling een positieve groep te vormen, gekenmerkt door verbondenheid, wederzijdse steun, waardering en respect, welbevinden en betrokkenheid, en een gerichtheid op leren en ontwikkeling.
5. De educatieve master kan binnen het zorgcontinuüm in brede basiszorg voorzien en indien nodig in samenspraak met collega's en externe partners bijkomende maatregelen doorvoeren om optimaal af te stemmen op de zorgvraag van lerenden.
6. De educatieve master kan een cultuur van inspraak en participatie creëren die de brede individuele ontplooiing, het kritisch denken, en de emancipatie stimuleert en die toelaat om een burgerschapsethos en maatschappelijke cohesie te versterken.
7. De educatieve master kan onderwijs- en leeractiviteiten op korte en lange termijn efficiënt plannen en organiseren en kan in een leergroep een positief, fysiek en emotioneel veilig, gestructureerd, efficiënt en motiverend werkklimaat creëren waarin kwaliteitsvol leren en persoonlijke groei gestimuleerd worden.
8. De educatieve master kan een partnerschapsmodel met lerenden en ouders/verzorgers hanteren dat diversiteit als uitgangspunt neemt en waarbij evenwaardige participatie wordt nagestreefd, waarbij in een gepast taalregister en zo nodig met ondersteuning (bijV meertalige communicatie, multimediaal, via brugfiguren, ...) informatie wordt uitgewisseld en waarbij oplossingen worden gezocht om de leer- en ontwikkelingskansen van de lerenden te maximaliseren.
9. De educatieve master kan netwerken en constructief samenwerken met externe (en ook internationale) partners met het oog op het verrijken van het onderwijs- en vormingsaanbod, op het bieden van een brede leer- en leefomgeving door te verbinden met de buurt en op het faciliteren van de doorstroming tussen onderwijsniveaus en naar de arbeidsmarkt.
10. De educatieve master draagt bij aan het ontwikkelen en toetsen van innovatieve ideeën en specifieke oplossingen voor praktijkvragen die de school aanbelangen, in teamverband met collega's in de school en in een setting waarin wetenschappelijke kennis, ervaringskennis en verzamelde gegevens over de praktijk worden samengebracht.

11. De educatieve master handelt naar een brede professionaliteitsopvatting waarbij systematisch de eigen praktijk wordt geëvalueerd met de impact op het leren en welbevinden van de lerenden als belangrijk criterium, waarbij samen met collega's kritisch gereflecteerd wordt over de eigen praktijk en de achterliggende opvattingen en waarbij die praktijk en de eigen subjectieve onderwijstheorie stapsgewijs bijgestuurd en vernieuwd worden, ondersteund door bestudeerde (inter)nationale referentiekaders, onderzoeksbevindingen en overleg.
12. De educatieve master is in staat en is er standaard op gericht om als teamlid, samen met collega's verantwoordelijkheid te nemen voor de zorg voor en het leren van lerenden en als lid van een professionele leergemeenschap te werken aan de eigen professionalisering en de ontwikkeling van het team.
13. De educatieve master integreert vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogisch-didactische inzichten en een internationaal en breed multidisciplinair referentiekader (filosofisch, sociologisch, psychologisch, juridisch) om de eigen onderwijstheorie, professionele identiteit en aanpak als leraar te ontwikkelen en te komen tot (probleemoplossend) handelen op basis van oordeelsvermogen in uiteenlopende onderwijssituaties. De educatieve master is in staat die kennis uit te breiden, te actualiseren, te verbreden en te verdiepen.
14. De educatieve master gebruikt (inter)nationaal wetenschappelijk onderzoek in het domein van het leraarschap in het algemeen en de eigen discipline in het bijzonder als bron om de eigen onderwijspraktijk te versterken en is in staat om dit onderzoek kritisch te interpreteren en te bewerken voor toepassing in de eigen klas- en schoolcontext.
15. De educatieve master heeft inzicht in de mogelijkheden en de grenzen van paradigma's in onderwijskundig en (vak)didactisch onderzoek en kan op grond daarvan een beargumenteerde keuze maken bij het formuleren van onderzoeksvragen, het kiezen van een onderzoeksmethodologie en alle stappen van een volledige onderzoekscyclus over een onderwijsrelevant onderwerp uit te voeren en te rapporteren.
16. De educatieve master integreert standaard een onderzoekende houding bij het nemen van beslissingen in complexe onderwijssituaties en steunt daarbij op data en op kritische reflectie over de praktijk, over toepasselijke (inter)nationale theoretische referentiekaders en hun onderliggende onderwijsopvattingen en over maatschappelijke en morele implicaties van de keuzes die voorhanden zijn.
17. De educatieve master kan over onderwijskundige thema's, het lerarenberoep, de onderwijspraktijk en zelfontwikkelde ideeën en aanpakken gefundeerde standpunten innemen en die in gepaste registers naargelang de doelgroep helder communiceren en beargumenteren op grond van onderzoeksevidentie en een kritisch gebruik van multidisciplinaire referentiekaders.
18. De educatieve master in lichamelijke opvoeding heeft een brede kennis van en inzicht in de concepten, principes, theorieën en modellen van de lichamelijke opvoeding, bewegingscultuur en bewegingswetenschappen, de ondersteunende/aanverwante wetenschappen en de aansluitende vakdidactiek(en) en kan deze gericht aanwenden in verschillende contexten.
19. De educatieve master in lichamelijke opvoeding is in staat om een volledige onderzoekscyclus te doorlopen in een deeldomein van de lichamelijke opvoeding en bewegingswetenschappen.
20. De educatieve master in lichamelijke opvoeding is in staat om de eigen oorspronkelijke inzichten binnen lichamelijke opvoeding, bewegingscultuur en bewegingswetenschappen uit te breiden, te actualiseren, te verbreden en te verdiepen op basis van een zelfstandige studie van recente vakliteratuur, theoretische reflectie en empirisch onderzoek. De educatieve master kan nieuwe trends in dit domein detecteren, er kritisch en genuanceerd over reflecteren – met inbegrip van de ethische aspecten -, en kan er op basis van geavanceerde wetenschappelijke kennis en inzichten (wetenschapper, promotor & adviesverstrekker, innovator) standpunten over ontwikkelen en hierover helder,

- genuanceerd en beargumenteerd schriftelijk en mondeling communiceren voor zowel een onderlegd publiek als voor een leken- als jongerenpubliek.
21. De educatieve master is competent om via een vakoverschrijdende benadering mensen van alle leeftijden te helpen om noodzakelijke kennis, vaardigheden en een positieve waardering te verwerven om levenslang deel te nemen aan fysieke activiteiten volgens de recente bewegingsrichtlijnen. De educatieve master verhoogt de fysieke, mentale en sociale gezondheid van lerende individuen en groepen, door het promoten van goede levensgewoonten.
 22. De educatieve master heeft inzicht in de markt, het werkveld, de relevante beroepsorganisaties en beleidsorganen, met het oog op een maximale inzetbaarheid in een multidisciplinaire setting.
 23. De educatieve master kan ethisch verantwoord leiding nemen en een groep (bege)leiden en aansturen in een (onvoorspelbare) professionele, multidisciplinaire context.
 24. De educatieve master kan op gefundeerde en kritische wijze beleidsvoorbereidende activiteiten ontwikkelen, beleidsproblemen oplossen en aan het (school)beleid participeren.
 25. De educatieve master kan holistisch omgaan met de effecten van (prestatie)druk op zichzelf, individuen en teams.
 26. De educatieve master kan het belang van het vak beargumenteren tegenover het (school)beleid en de andere actoren binnen het werkveld.
 27. De educatieve master kan participeren aan het strategisch en of operationeel management van een (onderwijs)organisatie.

2D: Educatieve master in de economie

1. De educatieve master kan zich op basis van brede observatie een genuanceerd en veelzijdig beeld vormen van de beginsituatie van individuele lerenden - m.i.v. hun achtergrond en meervoudige identiteit, leerstatus, leerpsychologische kenmerken, competenties, interesses en welbevinden - en van het functioneren van leergroepen. De educatieve master begrijpt de samenhang en verwevenheid van diversiteitskenmerken, in het bijzonder in de Brusselse grootstedelijke context, en heeft inzicht in de uitdagingen en kansen van onderwijs in de grootstedelijke context.
2. De educatieve master kan - evidence informed - met het oog op het realiseren van de onderwijsdoelen, performante en uitdagende leerarrangementen ontwerpen, uitvoeren, evalueren en doorontwikkelen door eigen nieuwe ideeën voor de onderwijspraktijk uit te werken en op effectiviteit te toetsen. De educatieve master creëert daartoe een veilige en krachtige leeromgeving waarin met hooggestemde verwachtingen en vanuit een growth mindset wordt ingezet op het leervermogen van iedere lerende, sensitief en responsief wordt ingespeeld op kenmerken en noden van de lerenden en de diversiteit in de doelgroep positief wordt benut.
3. De educatieve master stimuleert intellectuele ontplooiing en ontwikkelt strategieën om het vakinhoudelijk curriculum betekenisvol te maken voor de lerenden door het te koppelen aan ervaringen, aan hedendaagse maatschappelijke thema's en aan de diversiteit van leefwerelden, culturen, leefomstandigheden, taalachtergronden en perspectieven van het doelpubliek. Als het realiseren van de onderwijsdoelen dat vereist, kan de educatieve master daartoe samenwerken met collega's van andere vakgebieden.
4. De educatieve master kan met lerenden met diverse achtergronden en kenmerken een positieve relatie opbouwen die leren en ontwikkeling stimuleert en kan hen ondersteunen om onderling een positieve groep te vormen, gekenmerkt door verbondenheid, wederzijdse steun, waardering en respect, welbevinden en betrokkenheid, en een gerichtheid op leren en ontwikkeling.
5. De educatieve master kan binnen het zorgcontinuüm in brede basiszorg voorzien en indien nodig in samenspraak met collega's en externe partners bijkomende maatregelen doorvoeren om optimaal af te stemmen op de zorgvraag van lerenden.
6. De educatieve master kan een cultuur van inspraak en participatie creëren die de brede individuele ontplooiing, het kritisch denken, en de emancipatie stimuleert en die toelaat om een burgerschapsethos en maatschappelijke cohesie te versterken.
7. De educatieve master kan onderwijs- en leeractiviteiten op korte en lange termijn efficiënt plannen en organiseren en kan in een leergroep een positief, fysiek en emotioneel veilig, gestructureerd, efficiënt en motiverend werkklimaat creëren waarin kwaliteitsvol leren en persoonlijke groei gestimuleerd worden.
8. De educatieve master kan een partnerschapsmodel met lerenden en ouders/verzorgers hanteren dat diversiteit als uitgangspunt neemt en waarbij evenwaardige participatie wordt nagestreefd, waarbij in een gepast taalregister en zo nodig met ondersteuning (bijv. meertalige communicatie, multimedial, via brugfiguren, ...) informatie wordt uitgewisseld en waarbij oplossingen worden gezocht om de leer- en ontwikkelingskansen van de lerenden te maximaliseren.
9. De educatieve master kan netwerken en constructief samenwerken met externe (en ook internationale) partners met het oog op het verrijken van het onderwijs- en vormingsaanbod, op het bieden van een brede leer- en leefomgeving door te verbinden met de buurt en op het faciliteren van de doorstroming tussen onderwijsniveaus en naar de arbeidsmarkt.
10. De educatieve master draagt bij aan het ontwikkelen en toetsen van innovatieve ideeën en specifieke oplossingen voor praktijkvragen die de school aanbelangen, in teamverband met collega's in de school en in een setting waarin wetenschappelijke kennis, ervaringskennis en verzamelde gegevens over de praktijk worden samengebracht.

11. De educatieve master handelt naar een brede professionaliteitsopvatting waarbij systematisch de eigen praktijk wordt geëvalueerd met de impact op het leren en welbevinden van de lerenden als belangrijk criterium, waarbij samen met collega's kritisch gereflecteerd wordt over de eigen praktijk en de achterliggende opvattingen en waarbij die praktijk en de eigen subjectieve onderwijstheorie stapsgewijs bijgestuurd en vernieuwd worden, ondersteund door bestudeerde (inter)nationale referentiekaders, onderzoeksbevindingen en overleg.
12. De educatieve master is in staat en is er standaard op gericht om als teamlid, samen met collega's verantwoordelijkheid te nemen voor de zorg voor en het leren van lerenden en als lid van een professionele leergemeenschap te werken aan de eigen professionalisering en de ontwikkeling van het team.
13. De educatieve master integreert vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogisch-didactische inzichten en een internationaal en breed multidisciplinair referentiekader (filosofisch, sociologisch, psychologisch, juridisch) om de eigen onderwijstheorie, professionele identiteit en aanpak als leraar te ontwikkelen en te komen tot (probleemoplossend) handelen op basis van oordeelsvermogen in uiteenlopende onderwijssituaties. De educatieve master is in staat die kennis uit te breiden, te actualiseren, te verbreden en te verdiepen.
14. De educatieve master gebruikt (inter)nationaal wetenschappelijk onderzoek in het domein van het leraarschap in het algemeen en de eigen discipline in het bijzonder als bron om de eigen onderwijspraktijk te versterken en is in staat om dit onderzoek kritisch te interpreteren en te bewerken voor toepassing in de eigen klas- en schoolcontext.
15. De educatieve master heeft inzicht in de mogelijkheden en de grenzen van paradigma's in onderwijskundig en (vak)didactisch onderzoek en kan op grond daarvan een beargumenteerde keuze maken bij het formuleren van onderzoeksvragen, het kiezen van een onderzoeksmethodologie en alle stappen van een volledige onderzoekscyclus over een onderwijsrelevant onderwerp uit te voeren en te rapporteren.
16. De educatieve master integreert standaard een onderzoekende houding bij het nemen van beslissingen in complexe onderwijssituaties en steunt daarbij op data en op kritische reflectie over de praktijk, over toepasselijke (inter)nationale theoretische referentiekaders en hun onderliggende onderwijsopvattingen en over maatschappelijke en morele implicaties van de keuzes die voorhanden zijn.
17. De educatieve master kan over onderwijskundige thema's, het lerarenberoep, de onderwijspraktijk en zelfontwikkelde ideeën en aanpakken gefundeerde standpunten innemen en die in gepaste registers naargelang de doelgroep helder communiceren en beargumenteren op grond van onderzoeksevidentie en een kritisch gebruik van multidisciplinaire referentiekaders.
18. De educatieve master economie heeft een diepgaand inzicht in en academische kennis van de verschillende disciplines binnen de economie en van de aansluitende vakdidactiek en overziet en beheerst een daarbij rijk en divers instrumentarium aan economische denkkaders, principes en modellen en kan zelfstandig, kritisch en reflectief inschatten en beargumenteren welke een middel kunnen vormen om tot duurzame probleemoplossingen te komen in functie van (bedrijfs-)optimalisatie in een reële, onzekere, complexe en internationale context.
19. De educatieve master economie is in staat om een volledige onderzoekscyclus te doorlopen in een discipline binnen de economie.
20. De educatieve master economie is in staat om de eigen oorspronkelijke inzichten binnen economie uit te breiden, te actualiseren, te verbreden en te verdiepen op basis van een zelfstandige studie van recente vakliteratuur, theoretische reflectie en empirisch onderzoek. De educatieve master kan kritisch en genuanceerd reflecteren over nieuwe ontwikkelingen – met inbegrip van de ethische aspecten -, en kan vanuit een breed perspectief onderbouwde standpunten ontwikkelen en hierover helder, genuanceerd en beargumenteerd schriftelijk en mondeling communiceren voor zowel een onderlegd publiek als voor een leken- als jongerenpubliek.

2E: Educatieve master in gedragswetenschappen

1. De educatieve master kan zich op basis van brede observatie een genuanceerd en veelzijdig beeld vormen van de beginsituatie van individuele lerenden - m.i.v. hun achtergrond en meervoudige identiteit, leerstatus, leerpsychologische kenmerken, competenties, interesses en welbevinden - en van het functioneren van leergroepen. De educatieve master begrijpt de samenhang en verwevenheid van diversiteitskenmerken, in het bijzonder in de Brusselse grootstedelijke context, en heeft inzicht in de uitdagingen en kansen van onderwijs in de grootstedelijke context.
2. De educatieve master kan - evidence informed - met het oog op het realiseren van de onderwijsdoelen, performante en uitdagende leerarrangementen ontwerpen, uitvoeren, evalueren en doorontwikkelen door eigen nieuwe ideeën voor de onderwijspraktijk uit te werken en op effectiviteit te toetsen. De educatieve master creëert daartoe een veilige en krachtige leeromgeving waarin met hooggestemde verwachtingen en vanuit een growth mindset wordt ingezet op het leervermogen van iedere lerende, sensitief en responsief wordt ingespeeld op kenmerken en noden van de lerenden en de diversiteit in de doelgroep positief wordt benut.
3. De educatieve master stimuleert intellectuele ontplooiing en ontwikkelt strategieën om het vakinhoudelijk curriculum betekenisvol te maken voor de lerenden door het te koppelen aan ervaringen, aan hedendaagse maatschappelijke thema's en aan de diversiteit van leefwerelden, culturen, leefomstandigheden, taalachtergronden en perspectieven van het doelpubliek. Als het realiseren van de onderwijsdoelen dat vereist, kan de educatieve master daartoe samenwerken met collega's van andere vakgebieden.
4. De educatieve master kan met lerenden met diverse achtergronden en kenmerken een positieve relatie opbouwen die leren en ontwikkeling stimuleert en kan hen ondersteunen om onderling een positieve groep te vormen, gekenmerkt door verbondenheid, wederzijdse steun, waardering en respect, welbevinden en betrokkenheid, en een gerichtheid op leren en ontwikkeling.
5. De educatieve master kan binnen het zorgcontinuüm in brede basiszorg voorzien en indien nodig in samenspraak met collega's en externe partners bijkomende maatregelen doorvoeren om optimaal af te stemmen op de zorgvraag van lerenden.
6. De educatieve master kan een cultuur van inspraak en participatie creëren die de brede individuele ontplooiing, het kritisch denken, en de emancipatie stimuleert en die toelaat om een burgerschapsethos en maatschappelijke cohesie te versterken.
7. De educatieve master kan onderwijs- en leeractiviteiten op korte en lange termijn efficiënt plannen en organiseren en kan in een leergroep een positief, fysiek en emotioneel veilig, gestructureerd, efficiënt en motiverend werkklimaat creëren waarin kwaliteitsvol leren en persoonlijke groei gestimuleerd worden.
8. De educatieve master kan een partnerschapsmodel met lerenden en ouders/verzorgers hanteren dat diversiteit als uitgangspunt neemt en waarbij evenwaardige participatie wordt nagestreefd, waarbij in een gepast taalregister en zo nodig met ondersteuning (bijv. meertalige communicatie, multimediaal, via brugfiguren, ...) informatie wordt uitgewisseld en waarbij oplossingen worden gezocht om de leer- en ontwikkelingskansen van de lerenden te maximaliseren.
9. De educatieve master kan netwerken en constructief samenwerken met externe (en ook internationale) partners met het oog op het verrijken van het onderwijs- en vormingsaanbod, op het bieden van een brede leer- en leefomgeving door te verbinden met de buurt en op het faciliteren van de doorstroming tussen onderwijsniveaus en naar de arbeidsmarkt.
10. De educatieve master draagt bij aan het ontwikkelen en toetsen van innovatieve ideeën en specifieke oplossingen voor praktijkvragen die de school aanbelangen, in teamverband met collega's in de school en in een setting waarin wetenschappelijke kennis, ervaringskennis en verzamelde gegevens over de praktijk worden samengebracht.

11. De educatieve master handelt naar een brede professionaliteitsopvatting waarbij systematisch de eigen praktijk wordt geëvalueerd met de impact op het leren en welbevinden van de lerenden als belangrijk criterium, waarbij samen met collega's kritisch gereflecteerd wordt over de eigen praktijk en de achterliggende opvattingen en waarbij die praktijk en de eigen subjectieve onderwijstheorie stapsgewijs bijgestuurd en vernieuwd worden, ondersteund door bestudeerde (inter)nationale referentiekaders, onderzoeksbevindingen en overleg.
12. De educatieve master is in staat en is er standaard op gericht om als teamlid, samen met collega's verantwoordelijkheid te nemen voor de zorg voor en het leren van lerenden en als lid van een professionele leergemeenschap te werken aan de eigen professionalisering en de ontwikkeling van het team.
13. De educatieve master integreert vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogisch-didactische inzichten en een internationaal en breed multidisciplinair referentiekader (filosofisch, sociologisch, psychologisch, juridisch) om de eigen onderwijstheorie, professionele identiteit en aanpak als leraar te ontwikkelen en te komen tot (probleemoplossend) handelen op basis van oordeelsvermogen in uiteenlopende onderwijssituaties. De educatieve master is in staat die kennis uit te breiden, te actualiseren, te verbreden en te verdiepen.
14. De educatieve master gebruikt (inter)nationaal wetenschappelijk onderzoek in het domein van het leraarschap in het algemeen en de eigen discipline in het bijzonder als bron om de eigen onderwijspraktijk te versterken en is in staat om dit onderzoek kritisch te interpreteren en te bewerken voor toepassing in de eigen klas- en schoolcontext.
15. De educatieve master heeft inzicht in de mogelijkheden en de grenzen van paradigma's in onderwijskundig en (vak)didactisch onderzoek en kan op grond daarvan een beargumenteerde keuze maken bij het formuleren van onderzoeksvragen, het kiezen van een onderzoeksmethodologie en alle stappen van een volledige onderzoekscyclus over een onderwijsrelevant onderwerp uit te voeren en te rapporteren.
16. De educatieve master integreert standaard een onderzoekende houding bij het nemen van beslissingen in complexe onderwijssituaties en steunt daarbij op data en op kritische reflectie over de praktijk, over toepasselijke (inter)nationale theoretische referentiekaders en hun onderliggende onderwijsopvattingen en over maatschappelijke en morele implicaties van de keuzes die voorhanden zijn.
17. De educatieve master kan over onderwijskundige thema's, het lerarenberoep, de onderwijspraktijk en zelfontwikkelde ideeën en aanpakken gefundeerde standpunten innemen en die in gepaste registers naargelang de doelgroep helder communiceren en beargumenteren op grond van onderzoeksevidentie en een kritisch gebruik van multidisciplinaire referentiekaders.
18. De educatieve master heeft een breed kennisniveau inzichte in concepten, theorieën en modellen van de psychologie of agogische wetenschappen, de aansluitende vakdidactiek(en) en de principes van de ondersteunende/aanverwante wetenschappen en kan deze gericht aanwenden in verschillende contexten.
19. De educatieve master in gedragswetenschappen is in staat om een volledige onderzoekscyclus te doorlopen in een deeldiscipline binnen de psychologie en agogische wetenschappen.
20. De educatieve master in gedragswetenschappen is in staat om op ethische wijze de eigen oorspronkelijke inzichten binnen psychologie of agogische wetenschappen uit te breiden, te actualiseren, te verbreden en te verdiepen op basis van een zelfstandige studie van recente vakliteratuur, theoretische reflectie en empirisch onderzoek. De educatieve master kan kritisch en genuanceerd reflecteren over nieuwe ontwikkelingen, vanuit een humanistische attitude en een breed perspectief onderbouwde standpunten ontwikkelen en hierover helder, genuanceerd en beargumenteerd schriftelijk en mondeling communiceren voor zowel een onderlegd publiek als voor een leken- als jongerenpubliek.

2F: Educatieve master in gezondheidswetenschappen

1. De educatieve master kan zich op basis van brede observatie een genuanceerd en veelzijdig beeld vormen van de beginsituatie van individuele lerenden - m.i.v. hun achtergrond en meervoudige identiteit, leerstatus, leerpsychologische kenmerken, competenties, interesses en welbevinden - en van het functioneren van leergroepen. De educatieve master begrijpt de samenhang en verwevenheid van diversiteitskenmerken, in het bijzonder in de Brusselse grootstedelijke context, en heeft inzicht in de uitdagingen en kansen van onderwijs in de grootstedelijke context.
2. De educatieve master kan - evidence informed - met het oog op het realiseren van de onderwijsdoelen, performante en uitdagende leerarrangementen ontwerpen, uitvoeren, evalueren en doorontwikkelen door eigen nieuwe ideeën voor de onderwijspraktijk uit te werken en op effectiviteit te toetsen. De educatieve master creëert daartoe een veilige en krachtige leeromgeving waarin met hooggestemde verwachtingen en vanuit een growth mindset wordt ingezet op het leervermogen van iedere lerende, sensitief en responsief wordt ingespeeld op kenmerken en noden van de lerenden en de diversiteit in de doelgroep positief wordt benut.
3. De educatieve master stimuleert intellectuele ontplooiing en ontwikkelt strategieën om het vakinhoudelijk curriculum betekenisvol te maken voor de lerenden door het te koppelen aan ervaringen, aan hedendaagse maatschappelijke thema's en aan de diversiteit van leefwerelden, culturen, leefomstandigheden, taalachtergronden en perspectieven van het doelpubliek. Als het realiseren van de onderwijsdoelen dat vereist, kan de educatieve master daartoe samenwerken met collega's van andere vakgebieden.
4. De educatieve master kan met lerenden met diverse achtergronden en kenmerken een positieve relatie opbouwen die leren en ontwikkeling stimuleert en kan hen ondersteunen om onderling een positieve groep te vormen, gekenmerkt door verbondenheid, wederzijdse steun, waardering en respect, welbevinden en betrokkenheid, en een gerichtheid op leren en ontwikkeling.
5. De educatieve master kan binnen het zorgcontinuüm in brede basiszorg voorzien en indien nodig in samenspraak met collega's en externe partners bijkomende maatregelen doorvoeren om optimaal af te stemmen op de zorgvraag van lerenden.
6. De educatieve master kan een cultuur van inspraak en participatie creëren die de brede individuele ontplooiing, het kritisch denken, en de emancipatie stimuleert en die toelaat om een burgerschapsethos en maatschappelijke cohesie te versterken.
7. De educatieve master kan onderwijs- en leeractiviteiten op korte en lange termijn efficiënt plannen en organiseren en kan in een leergroep een positief, fysiek en emotioneel veilig, gestructureerd, efficiënt en motiverend werkklimaat creëren waarin kwaliteitsvol leren en persoonlijke groei gestimuleerd worden.
8. De educatieve master kan een partnerschapsmodel met lerenden en ouders/verzorgers hanteren dat diversiteit als uitgangspunt neemt en waarbij evenwaardige participatie wordt nagestreefd, waarbij in een gepast taalregister en zo nodig met ondersteuning (bijV meertalige communicatie, multimediaal, via brugfiguren, ...) informatie wordt uitgewisseld en waarbij oplossingen worden gezocht om de leer- en ontwikkelingskansen van de lerenden te maximaliseren.
9. De educatieve master kan netwerken en constructief samenwerken met externe (en ook internationale) partners met het oog op het verrijken van het onderwijs- en vormingsaanbod, op het bieden van een brede leer- en leefomgeving door te verbinden met de buurt en op het faciliteren van de doorstroming tussen onderwijsniveaus en naar de arbeidsmarkt.
10. De educatieve master draagt bij aan het ontwikkelen en toetsen van innovatieve ideeën en specifieke oplossingen voor praktijkvragen die de school aanbelangen, in teamverband met collega's in de school en in een setting waarin wetenschappelijke kennis, ervaringskennis en verzamelde gegevens over de praktijk worden samengebracht.

11. De educatieve master handelt naar een brede professionaliteitsopvatting waarbij systematisch de eigen praktijk wordt geëvalueerd met de impact op het leren en welbevinden van de lerenden als belangrijk criterium, waarbij samen met collega's kritisch gereflecteerd wordt over de eigen praktijk en de achterliggende opvattingen en waarbij die praktijk en de eigen subjectieve onderwijstheorie stapsgewijs bijgestuurd en vernieuwd worden, ondersteund door bestudeerde (inter)nationale referentiekaders, onderzoeksbevindingen en overleg.
12. De educatieve master is in staat en is er standaard op gericht om als teamlid, samen met collega's verantwoordelijkheid te nemen voor de zorg voor en het leren van lerenden en als lid van een professionele leergemeenschap te werken aan de eigen professionalisering en de ontwikkeling van het team.
13. De educatieve master integreert vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogisch-didactische inzichten en een internationaal en breed multidisciplinair referentiekader (filosofisch, sociologisch, psychologisch, juridisch) om de eigen onderwijstheorie, professionele identiteit en aanpak als leraar te ontwikkelen en te komen tot (probleemoplossend) handelen op basis van oordeelsvermogen in uiteenlopende onderwijssituaties. De educatieve master is in staat die kennis uit te breiden, te actualiseren, te verbreden en te verdiepen.
14. De educatieve master gebruikt (inter)nationaal wetenschappelijk onderzoek in het domein van het leraarschap in het algemeen en de eigen discipline in het bijzonder als bron om de eigen onderwijspraktijk te versterken en is in staat om dit onderzoek kritisch te interpreteren en te bewerken voor toepassing in de eigen klas- en schoolcontext.
15. De educatieve master heeft inzicht in de mogelijkheden en de grenzen van paradigma's in onderwijskundig en (vak)didactisch onderzoek en kan op grond daarvan een beargumenteerde keuze maken bij het formuleren van onderzoeksvragen, het kiezen van een onderzoeksmethodologie en alle stappen van een volledige onderzoekscyclus over een onderwijsrelevant onderwerp uit te voeren en te rapporteren.
16. De educatieve master integreert standaard een onderzoekende houding bij het nemen van beslissingen in complexe onderwijssituaties en steunt daarbij op data en op kritische reflectie over de praktijk, over toepasselijke (inter)nationale theoretische referentiekaders en hun onderliggende onderwijsopvattingen en over maatschappelijke en morele implicaties van de keuzes die voorhanden zijn.
17. De educatieve master kan over onderwijskundige thema's, het lerarenberoep, de onderwijspraktijk en zelfontwikkelde ideeën en aanpakken gefundeerde standpunten innemen en die in gepaste registers naargelang de doelgroep helder communiceren en beargumenteren op grond van onderzoeksevidentie en een kritisch gebruik van multidisciplinaire referentiekaders.
18. het studiegebied sociale gezondheidswetenschappen of het studiegebied geneeskunde of het studiegebied biomedische wetenschappen
19. De educatieve master in gezondheidswetenschappen heeft een diepgaand inzicht in en academische kennis van de concepten, principes en modellen van het domein van de gezondheidswetenschappen, gespecialiseerde kennis van en inzicht in minstens één subdiscipline van de gezondheidswetenschappen en de aansluitende vakdidactiek en wendt deze kritisch en creatief aan bij het uitwerken van opdrachten.
20. De educatieve master in gezondheidswetenschappen voert zelfstandig een wetenschappelijk onderzoek uit, doorloopt een volledige onderzoekscyclus in een deeldiscipline, verwerkt hiervoor op een wetenschappelijke wijze informatie en kan de resultaten van het onderzoek kritisch analyseren en hierover wetenschappelijk rapporteren.
21. De educatieve master in gezondheidswetenschappen is in staat om op ethische wijze de eigen oorspronkelijke inzichten binnen gezondheidswetenschappen uit te breiden, te actualiseren, te verbreden en te verdiepen op basis van een zelfstandige studie van recente vakliteratuur, theoretische reflectie en empirisch onderzoek. De educatieve master kan kritisch en genuanceerd reflecteren over nieuwe

ontwikkelingen, vanuit een humanistische attitude en een breed perspectief, een wetenschappelijk beargumenteerd standpunt innemen en hierover helder, genuanceerd op wetenschappelijke en technische wijze schriftelijk en mondeling communiceren met specialisten en niet-specialisten.

22. De educatieve master in gezondheidswetenschappen bezit het abstraherend vermogen en hanteert geavanceerde methoden, technieken en toepassingen om wetenschappelijke en/of technologische problemen op een strategische manier te benaderen, op te lossen en te evalueren, rekening houdende met verschillende behoeften en vooropgezette vereisten.
23. De educatieve master in gezondheidswetenschappen handelt integer en kan zelfstandig en op een onderbouwde wijze oordelen over de maatschappelijke en deontologische aspecten die samenhangen met de rol van een gezondheidswetenschapper.

2G: Educatieve master in talen

1. De educatieve master kan zich op basis van brede observatie een genuanceerd en veelzijdig beeld vormen van de beginsituatie van individuele lerenden - m.i.v. hun achtergrond en meervoudige identiteit, leerstatus, leerpsychologische kenmerken, competenties, interesses en welbevinden - en van het functioneren van leergroepen. De educatieve master begrijpt de samenhang en verwevenheid van diversiteitskenmerken, in het bijzonder in de Brusselse grootstedelijke context, en heeft inzicht in de uitdagingen en kansen van onderwijs in de grootstedelijke context.
2. De educatieve master kan - evidence informed - met het oog op het realiseren van de onderwijsdoelen, performante en uitdagende leerarrangementen ontwerpen, uitvoeren, evalueren en doorontwikkelen door eigen nieuwe ideeën voor de onderwijspraktijk uit te werken en op effectiviteit te toetsen. De educatieve master creëert daartoe een veilige en krachtige leeromgeving waarin met hooggestemde verwachtingen en vanuit een growth mindset wordt ingezet op het leervermogen van iedere lerende, sensitief en responsief wordt ingespeeld op kenmerken en noden van de lerenden en de diversiteit in de doelgroep positief wordt benut.
3. De educatieve master stimuleert intellectuele ontplooiing en ontwikkelt strategieën om het vakinhoudelijk curriculum betekenisvol te maken voor de lerenden door het te koppelen aan ervaringen, aan hedendaagse maatschappelijke thema's en aan de diversiteit van leefwerelden, culturen, leefomstandigheden, taalachtergronden en perspectieven van het doelpubliek. Als het realiseren van de onderwijsdoelen dat vereist, kan de educatieve master daartoe samenwerken met collega's van andere vakgebieden.
4. De educatieve master kan met lerenden met diverse achtergronden en kenmerken een positieve relatie opbouwen die leren en ontwikkeling stimuleert en kan hen ondersteunen om onderling een positieve groep te vormen, gekenmerkt door verbondenheid, wederzijdse steun, waardering en respect, welbevinden en betrokkenheid, en een gerichtheid op leren en ontwikkeling.
5. De educatieve master kan binnen het zorgcontinuüm in brede basiszorg voorzien en indien nodig in samenspraak met collega's en externe partners bijkomende maatregelen doorvoeren om optimaal af te stemmen op de zorgvraag van lerenden.
6. De educatieve master kan een cultuur van inspraak en participatie creëren die de brede individuele ontplooiing, het kritisch denken, en de emancipatie stimuleert en die toelaat om een burgerschapsethos en maatschappelijke cohesie te versterken.
7. De educatieve master kan onderwijs- en leeractiviteiten op korte en lange termijn efficiënt plannen en organiseren en kan in een leergroep een positief, fysiek en emotioneel veilig, gestructureerd, efficiënt en motiverend werkklimaat creëren waarin kwaliteitsvol leren en persoonlijke groei gestimuleerd worden.
8. De educatieve master kan een partnerschapsmodel met lerenden en ouders/verzorgers hanteren dat diversiteit als uitgangspunt neemt en waarbij evenwaardige participatie wordt nagestreefd, waarbij in een gepast taalregister en zo nodig met ondersteuning (bijv. meertalige communicatie, multimedial, via brugfiguren, ...) informatie wordt uitgewisseld en waarbij oplossingen worden gezocht om de leer- en ontwikkelingskansen van de lerenden te maximaliseren.
9. De educatieve master kan netwerken en constructief samenwerken met externe (en ook internationale) partners met het oog op het verrijken van het onderwijs- en vormingsaanbod, op het bieden van een brede leer- en leefomgeving door te verbinden met de buurt en op het faciliteren van de doorstroming tussen onderwijsniveaus en naar de arbeidsmarkt.
10. De educatieve master draagt bij aan het ontwikkelen en toetsen van innovatieve ideeën en specifieke oplossingen voor praktijkvragen die de school aanbelangen, in teamverband met collega's in de school en in een setting waarin wetenschappelijke kennis, ervaringskennis en verzamelde gegevens over de praktijk worden samengebracht.

11. De educatieve master handelt naar een brede professionaliteitsopvatting waarbij systematisch de eigen praktijk wordt geëvalueerd met de impact op het leren en welbevinden van de lerenden als belangrijk criterium, waarbij samen met collega's kritisch gereflecteerd wordt over de eigen praktijk en de achterliggende opvattingen en waarbij die praktijk en de eigen subjectieve onderwijstheorie stapsgewijs bijgestuurd en vernieuwd worden, ondersteund door bestudeerde (inter)nationale referentiekaders, onderzoeksbevindingen en overleg.
12. De educatieve master is in staat en is er standaard op gericht om als teamlid, samen met collega's verantwoordelijkheid te nemen voor de zorg voor en het leren van lerenden en als lid van een professionele leergemeenschap te werken aan de eigen professionalisering en de ontwikkeling van het team.
13. De educatieve master integreert vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogisch-didactische inzichten en een internationaal en breed multidisciplinair referentiekader (filosofisch, sociologisch, psychologisch, juridisch) om de eigen onderwijstheorie, professionele identiteit en aanpak als leraar te ontwikkelen en te komen tot (probleemoplossend) handelen op basis van oordeelsvermogen in uiteenlopende onderwijssituaties. De educatieve master is in staat die kennis uit te breiden, te actualiseren, te verbreden en te verdiepen.
14. De educatieve master gebruikt (inter)nationaal wetenschappelijk onderzoek in het domein van het leraarschap in het algemeen en de eigen discipline in het bijzonder als bron om de eigen onderwijspraktijk te versterken en is in staat om dit onderzoek kritisch te interpreteren en te bewerken voor toepassing in de eigen klas- en schoolcontext.
15. De educatieve master heeft inzicht in de mogelijkheden en de grenzen van paradigma's in onderwijskundig en (vak)didactisch onderzoek en kan op grond daarvan een beargumenteerde keuze maken bij het formuleren van onderzoeksvragen, het kiezen van een onderzoeksmethodologie en alle stappen van een volledige onderzoekscyclus over een onderwijsrelevant onderwerp uit te voeren en te rapporteren.
16. De educatieve master integreert standaard een onderzoekende houding bij het nemen van beslissingen in complexe onderwijssituaties en steunt daarbij op data en op kritische reflectie over de praktijk, over toepasselijke (inter)nationale theoretische referentiekaders en hun onderliggende onderwijsopvattingen en over maatschappelijke en morele implicaties van de keuzes die voorhanden zijn.
17. De educatieve master kan over onderwijskundige thema's, het lerarenberoep, de onderwijspraktijk en zelfontwikkelde ideeën en aanpakken gefundeerde standpunten innemen en die in gepaste registers naargelang de doelgroep helder communiceren en beargumenteren op grond van onderzoeksevidentie en een kritisch gebruik van multidisciplinaire referentiekaders.
18. De educatieve master is in staat om op ethische wijze de eigen oorspronkelijke inzichten in het eigen vakgebied toe te passen, uit te breiden, te actualiseren, te verbreden en te verdiepen op basis van een zelfstandige studie van recente vakliteratuur, theoretische reflectie en empirisch onderzoek. De educatieve master kan kritisch en genuanceerd reflecteren over nieuwe ontwikkelingen, er vanuit een humanistische attitude en brede wetenschappelijke kennis

onderbouwde standpunten over ontwikkelen en hierover helder, genuanceerd en beargumenteerd schriftelijk en mondeling communiceren voor zowel een onderlegd publiek als voor een leken- als jongerenpubliek.

22. De educatieve master in talen beheerst de gekozen talen op het niveau C2 voor Frans, Nederlands en Engels, en op het niveau C1 voor Duits en Spaans, van het "Common European Framework of Reference for Languages" voor begrijpen (luisteren en lezen), spreken (productie en interactie) en schrijven.
23. De educatieve master in talen beschikt over de gevorderde vaardigheden om een geïntegreerde visie op taal(verwervings)didactiek vanuit een (toegepast) taalkundige of letterkundige inhoud te ontwikkelen, toe te passen en voortdurend te actualiseren.

2H: Educatieve master in wetenschappen en technologie

1. De educatieve master kan zich op basis van brede observatie een genuanceerd en veelzijdig beeld vormen van de beginsituatie van individuele lerenden - m.i.v. hun achtergrond en meervoudige identiteit, leerstatus, leerpsychologische kenmerken, competenties, interesses en welbevinden - en van het functioneren van leergroepen. De educatieve master begrijpt de samenhang en verwevenheid van diversiteitskenmerken, in het bijzonder in de Brusselse grootstedelijke context, en heeft inzicht in de uitdagingen en kansen van onderwijs in de grootstedelijke context.
2. De educatieve master kan - evidence informed - met het oog op het realiseren van de onderwijsdoelen, performante en uitdagende leerarrangementen ontwerpen, uitvoeren, evalueren en doorontwikkelen door eigen nieuwe ideeën voor de onderwijspraktijk uit te werken en op effectiviteit te toetsen. De educatieve master creëert daartoe een veilige en krachtige leeromgeving waarin met hooggestemde verwachtingen en vanuit een growth mindset wordt ingezet op het leervermogen van iedere lerende, sensitief en responsief wordt ingespeeld op kenmerken en noden van de lerenden en de diversiteit in de doelgroep positief wordt benut.
3. De educatieve master stimuleert intellectuele ontplooiing en ontwikkelt strategieën om het vakinhoudelijk curriculum betekenisvol te maken voor de lerenden door het te koppelen aan ervaringen, aan hedendaagse maatschappelijke thema's en aan de diversiteit van leefwerelden, culturen, leefomstandigheden, taalachtergronden en perspectieven van het doelpubliek. Als het realiseren van de onderwijsdoelen dat vereist, kan de educatieve master daartoe samenwerken met collega's van andere vakgebieden.
4. De educatieve master kan met lerenden met diverse achtergronden en kenmerken een positieve relatie opbouwen die leren en ontwikkeling stimuleert en kan hen ondersteunen om onderling een positieve groep te vormen, gekenmerkt door verbondenheid, wederzijdse steun, waardering en respect, welbevinden en betrokkenheid, en een gerichtheid op leren en ontwikkeling.
5. De educatieve master kan binnen het zorgcontinuüm in brede basiszorg voorzien en indien nodig in samenspraak met collega's en externe partners bijkomende maatregelen doorvoeren om optimaal af te stemmen op de zorgvraag van lerenden.
6. De educatieve master kan een cultuur van inspraak en participatie creëren die de brede individuele ontplooiing, het kritisch denken, en de emancipatie stimuleert en die toelaat om een burgerschapsethos en maatschappelijke cohesie te versterken.
7. De educatieve master kan onderwijs- en leeractiviteiten op korte en lange termijn efficiënt plannen en organiseren en kan in een leergroep een positief, fysiek en emotioneel veilig, gestructureerd, efficiënt en motiverend werkklimaat creëren waarin kwaliteitsvol leren en persoonlijke groei gestimuleerd worden.
8. De educatieve master kan een partnerschapsmodel met lerenden en ouders/verzorgers hanteren dat diversiteit als uitgangspunt neemt en waarbij evenwaardige participatie wordt nagestreefd, waarbij in een gepast taalregister en zo nodig met ondersteuning (bijv. meertalige communicatie, multimedial, via brugfiguren, ...) informatie wordt uitgewisseld en waarbij oplossingen worden gezocht om de leer- en ontwikkelingskansen van de lerenden te maximaliseren.
9. De educatieve master kan netwerken en constructief samenwerken met externe (en ook internationale) partners met het oog op het verrijken van het onderwijs- en vormingsaanbod, op het bieden van een brede leer- en leefomgeving door te verbinden met de buurt en op het faciliteren van de doorstroming tussen onderwijsniveaus en naar de arbeidsmarkt.
10. De educatieve master draagt bij aan het ontwikkelen en toetsen van innovatieve ideeën en specifieke oplossingen voor praktijkvragen die de school aanbelangen, in teamverband met collega's in de school en in een setting waarin wetenschappelijke kennis, ervaringskennis en verzamelde gegevens over de praktijk worden samengebracht.

11. De educatieve master handelt naar een brede professionaliteitsopvatting waarbij systematisch de eigen praktijk wordt geëvalueerd met de impact op het leren en welbevinden van de lerenden als belangrijk criterium, waarbij samen met collega's kritisch gereflecteerd wordt over de eigen praktijk en de achterliggende opvattingen en waarbij die praktijk en de eigen subjectieve onderwijstheorie stapsgewijs bijgestuurd en vernieuwd worden, ondersteund door bestudeerde (inter)nationale referentiekaders, onderzoeksbevindingen en overleg.
12. De educatieve master is in staat en is er standaard op gericht om als teamlid, samen met collega's verantwoordelijkheid te nemen voor de zorg voor en het leren van lerenden en als lid van een professionele leergemeenschap te werken aan de eigen professionalisering en de ontwikkeling van het team.
13. De educatieve master integreert vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogisch-didactische inzichten en een internationaal en breed multidisciplinair referentiekader (filosofisch, sociologisch, psychologisch, juridisch) om de eigen onderwijstheorie, professionele identiteit en aanpak als leraar te ontwikkelen en te komen tot (probleemoplossend) handelen op basis van oordeelsvermogen in uiteenlopende onderwijssituaties. De educatieve master is in staat die kennis uit te breiden, te actualiseren, te verbreden en te verdiepen.
14. De educatieve master gebruikt (inter)nationaal wetenschappelijk onderzoek in het domein van het leraarschap in het algemeen en de eigen discipline in het bijzonder als bron om de eigen onderwijspraktijk te versterken en is in staat om dit onderzoek kritisch te interpreteren en te bewerken voor toepassing in de eigen klas- en schoolcontext.
15. De educatieve master heeft inzicht in de mogelijkheden en de grenzen van paradigma's in onderwijskundig en (vak)didactisch onderzoek en kan op grond daarvan een beargumenteerde keuze maken bij het formuleren van onderzoeksvragen, het kiezen van een onderzoeksmethodologie en alle stappen van een volledige onderzoekscyclus over een onderwijsrelevant onderwerp uit te voeren en te rapporteren.
16. De educatieve master integreert standaard een onderzoekende houding bij het nemen van beslissingen in complexe onderwijssituaties en steunt daarbij op data en op kritische reflectie over de praktijk, over toepasselijke (inter)nationale theoretische referentiekaders en hun onderliggende onderwijsopvattingen en over maatschappelijke en morele implicaties van de keuzes die voorhanden zijn.
17. De educatieve master kan over onderwijskundige thema's, het lerarenberoep, de onderwijspraktijk en zelfontwikkelde ideeën en aanpakken gefundeerde standpunten innemen en die in gepaste registers naargelang de doelgroep helder communiceren en beargumenteren op grond van onderzoeksevidentie en een kritisch gebruik van multidisciplinaire referentiekaders.
18. De educatieve master in de wetenschappen en technologie bezit diepgaande kennis van inzichten in de concepten, principes en modellen van het domein van de gekozen afstudeerrichting en de aansluitende vakdidactiek, gespecialiseerde kennis van en inzicht in minstens één subdiscipline van het domein van de gekozen afstudeerrichting en wendt deze kennis en inzichten kritisch en creatief aan bij het uitwerken van opdrachten.
19. De educatieve master in de wetenschappen en technologie voert zelfstandig een wetenschappelijk onderzoek uit, doorloopt een volledige onderzoekscyclus in een deeldiscipline, verwerkt hiervoor op een wetenschappelijke wijze informatie en kan de resultaten van het onderzoek kritisch analyseren en hierover wetenschappelijk rapporteren.
20. De educatieve master in de wetenschappen en technologie is in staat om op ethische wijze de eigen oorspronkelijke inzichten binnen het eigen vakgebied uit te breiden, te actualiseren, te verbreden en te verdiepen op basis van een zelfstandige studie van recente vakliteratuur, theoretische reflectie en empirisch onderzoek. De educatieve master kan kritisch en genuanceerd reflecteren over nieuwe ontwikkelingen, vanuit een humanistische attitude en een breed perspectief, een wetenschappelijk beargumenteerd standpunt innemen en hierover helder,

genuanceerd op wetenschappelijke en technische wijze schriftelijk en mondeling communiceren met specialisten en niet-specialisten.

21. De educatieve master in de wetenschappen en technologie bezit het abstraherend vermogen en hanteert geavanceerde methoden, technieken en toepassingen om wetenschappelijk en/of technologische problemen op een strategische manier te benaderen, op te lossen en te evalueren, rekening houdende met verschillende behoeften en vooropgezette vereisten.
22. De educatieve master in de wetenschappen en technologie handelt integere en zelfstandig op een onderbouwde wijze oordelen over de maatschappelijke en deontologische aspecten die samenhangen met de rol van een (toegepaste) wetenschapper.

Bijlage 3: Samenstelling van de commissie

De beoordeling is gebeurd door een commissie van deskundigen aangesteld en getraind door de NVAO. Deze is als volgt samengesteld:

Kerncommissie

Elmer Sterken (*voorzitter*): Hoogleraar Monetaire Economie, voorheen Rector Magnificus Rijksuniversiteit Groningen.

Nienke Nieveen (*commissielid*): Hoogleraar Curriculum design en directeur van de universitaire lerarenopleiding verbonden aan de Eindhoven School of Education (ESoE) van de Technische Universiteit Eindhoven (TU/e).

Wilfried Admiraal (*commissielid*): Professor Technology-Enhanced Teaching and Learning bij Oslo Metropolitan University, hoogleraar onderwijskunde bij het ICLON, Universiteit Leiden.

Hugo Gevaert (*commissielid*): Gewezen coördinerend directeur scholengemeenschap Ichthus en gewezen directeur Sint-Godelievecollege Gistel.

Mathijs Hast (*student-commissielid*): student Educatieve Master of Science in de wetenschappen en technologie (bio-engineering) (verkort traject) Universiteit Gent.

Deelexperten

Educatieve master in de economie:

- **Jolanda Suijker**: Opleidingscoördinator, lerarenopleider en vakdidacticus economische vakken bij Radboud Universiteit, Docenten Academie.

Educatieve master in de lichamelijke opvoeding:

- **Jeroen Koekoek**: Associate lector Beweging, School en Sport, Hogeschool Windesheim.

Educatieve master in de gedragswetenschappen:

- **Piet van der Ploeg**: Hoofddocent Filosofie en Geschiedenis, Pedagogiek Onderwijswetenschappen, Rijksuniversiteit Groningen. Lector Pedagogiek en Filosofie, Academica University of Applied Sciences, Amsterdam.

Educatieve master in de cultuurwetenschappen:

- **Carla Van Boxtel**: Hoogleraar vakdidactiek geschiedenis, Universiteit van Amsterdam.

Educatieve master in de gezondheidswetenschappen:

- **Ton de Goeij**: Emeritus hoogleraar Curriculumontwikkeling bij Onderwijsinstituut Faculty of Health Medicine and Life Sciences, Maastricht University.

Educatieve master in de maatschappijwetenschappen:

- **Coen Gelinck**: Vakdidacticus / Lerarenopleider Maatschappijleer en Maatschappijwetenschappen Interfacultaire Lerarenopleidingen (ILO) van de Universiteit van Amsterdam (UvA).

Educatieve master in de talen:

- **Wander Lowie**: Hoogleraar Toegepaste Taalwetenschap, Rijksuniversiteit Groningen. Voorzitter van het Meesterschapsteam Moderne Vreemde Talen in Nederland, landelijk samenwerkingsverband voor versterking van de vakdidactiek van de Moderne Vreemde Talen.

Educatieve master in de wetenschappen en technologie:

- **Martin Goedhart:** Emeritus hoogleraar didactiek van de wiskunde en natuurwetenschappen aan de Rijksuniversiteit Groningen.

De commissie werd bijgestaan door:

- **Daphne Carolus** (procescoördinator) beleidsmedewerker NVAO.
- **Liza Kozłowska** (extern secretaris).

Alle commissieleden hebben de deontologische code van de NVAO ondertekend.

Bijlage 4: Programma voor de dialoog met de opleiding

25/04/2023			
Tijdstip	Activiteit	Focus gesprek	Deelnemers educatieve masteropleidingen
8u30 - 8u45	Ontvangst commissie		
8u45 - 9u30	Besloten overleg commissie		
9u30 - 12u00	Toelichtende gesprekken (incl. 15 min. pauze)	Visie en programma	vice-rector VUB voorzitter MILO ondervoorzitter MILO algemeen coördinator MILO) coördinator campussen Diest-Leuven coördinator campus Anderlecht coördinator blended learning coördinator internationalisering en masterproef coördinator Onderzoekende School?! coördinator stage
12u00 - 13u00	Lunchpauze		
13u00 - 14u00	Toelichtend gesprek	Studenten	student Educatieve Master in Gezondheidswetenschappen - campus Anderlecht student Educatieve Master in Cultuurwetenschappen - campus Etterbeek LIO-student Educatieve Master in Economie - campus Leuven student Educatieve Master in Lichamelijke Opvoeding - campus Etterbeek student Educatieve Master in Maatschappijwetenschappen - campus Anderlecht student Educatieve Master in Wetenschappen en technologie - campus Etterbeek LIO-student Educatieve Master in Talen - campus Anderlecht LIO-student Educatieve Master in Gedragwetenschappen - campus Diest LIO-student Educatieve Master in Gezondheidswetenschappen - campus Leuven
14u00 - 14u30	Nabespreking commissie		
14u30 - 15u30	Verplaatsing GO! 4 City		
15.30 - 16u00	Verwelkoming en korte rondleiding		voorzitter MILO coördinator <i>Onderzoekende School?!</i> directeur <i>GO! 4 City</i>
16u00 - 17u30	\	Samen opleiden	vice-rector VUB voorzitter MILO ondervoorzitter MILO coördinator campus Anderlecht coördinator Onderzoekende School?! coördinator stage directeur GO! 4 City coach Onderzoekende School?! CVO Semper tudent Educatieve Master in Wetenschappen Technologie, campus Etterbeek - teamlid Onderzoekende School?! GO! 4 City Algemeen Directeur vzw Sint Goedele Brussel, alumnus Educatieve Master in Cultuurwetenschappen
17u30 - 18u00	Nabespreking commissie		

26/04/2023			
Tijdstip	Activiteit	Focus gesprek	Deelnemers educatieve masteropleidingen
8u30 - 9u00	Besloten overleg commissie	EDUMA EDUMA CW/MW	
9u00 - 10u30	Toelichtend gesprek	EDUMA EDUMA CW/MW	vakdidacticus Cultuurwetenschappen vakdidacticus Moraalwetenschappen en Wijsbegeerte vakdidacticus Project Algemene Vakken vakstagebegeleider Geschiedenis vakstagebegeleider Moraalwetenschappen en Wijsbegeerte leerbegeleider campus Diest-Leuven mentor GO! Atheneum Brussel alumna GO! Atheneum Halle coördinator stage, leerlijn pedagogiek en didactiek
10u30 - 11u00	Nabespreking commissie	EDUMA EDUMA CW/MW	
11u00 - 11u30	Pauze		
11u30-12u00	Besloten overleg commissie	EDUMA LO	
12u00 - 13u00	Toelichtend gesprek	EDUMA LO	vakdidacticus Lichamelijke Opvoeding decaan Faculteit Faculteit Lichamelijke Opvoeding en Kinesitherapie - vakdidacticus en verantwoordelijke stages opleiding Lichamelijke Opvoeding vertegenwoordiger Faculteit Faculteit Lichamelijke Opvoeding en Kinesitherapie - vakdidacticus opleiding Lichamelijke Opvoeding vakstagebegeleider Lichamelijke Opvoeding mentor Lichamelijke Opvoeding, leerbegeleider Etterbeek alumna Educatieve Master in Lichamelijke Opvoeding ondervoorzitter MILO, leerlijn pedagogiek en didactiek
12u30 - 13u00	Nabespreking commissie	EDUMA LO	
13u30 - 14u30	Lunchpauze		
14u30 - 15u00	Besloten overleg commissie	EDUMA EC	
15u00 - 16u00	Toelichtend gesprek	EDUMA EC	vakdidacticus Economie en rechten vertegenwoordiger Faculteit Sociale Wetenschappen en Solvay Business School leerbegeleider Anderlecht, oud-stagebegeleider economie stagebegeleider economie stagebegeleider rechten mentor, alumnus Educatieve Master in Economie alumnus Educatieve Master in Economie coördinator stage, leerlijn pedagogiek en didactiek
16u00 - 16u30	Nabespreking commissie	EDUMA EC	
16u30 - 17u00	Toelichtend gesprek (optioneel)	EDUMA EDUMA CW/MW/LO/EC	vakdidacticus Cultuurwetenschappen vakdidacticus Lichamelijke Opvoeding vakdidacticus Economie en rechten

27/04/2023

Tijdstip	Activiteit	Focus gesprek	Deelnemers educatieve masteropleidingen
8u30 - 9u00	Besloten overleg commissie	EDUMA EDUMA WT/GZW	
9u00 - 10u30	Toelichtend gesprek	EDUMA EDUMA WT/GZW	vakdidacticus Wetenschappen en Technologie vakdidacticus Wiskunde vakdidacticus Gezondheidswetenschappen vertegenwoordiger Faculteit Geneeskunde en Farmacie - Opleiding Biomedische Wetenschappen stagebegeleider Gezondheidswetenschappen stagebegeleider Biologie, leerbegeleider Anderlecht alumna Educatieve Master in Gezondheidswetenschappen - campus Anderlecht vakstagebegeleider Aardrijkskunde mentor gezondheidswetenschappen - Technisch Atheneum Jette mentor wiskunde GO! Atheneum Etterbeek ondervoorzitter MILO
10u30 - 11u00	Nabespreking commissie	EDUMA EDUMA WT/GZW	
11u00 - 11u30	Pauze		
11u30-12u00	Besloten overleg commissie	EDUMA TA	
12u00 - 13u00	Toelichtend gesprek	EDUMA TA	vakdidacticus Talen vakstagebegeleider Frans vakstagebegeleider Engels, leerbegeleider LIO student Educatieve Master in Talen, LIO-student Etterbeek alumna Educatieve Master in Talen mentor Frans en Spaans GO! Atheneum Unescoschool Koekelberg mentor Engels GO! Atheneum Tervuren pedagogisch begeleider GO! Nederlands en NT2 coördinator stage, leerlijn pedagogiek en didactiek
12u30 - 13u00	Nabespreking commissie	EDUMA TA	
13u30 - 14u30	Lunchpauze		
14u30 - 15u00	Besloten overleg commissie	EDUMA GDW	
15u00 - 16u00	Toelichtend gesprek	EDUMA GDW	vakdidacticus Gedragwetenschappen vakdidacticus Project Algemene Vakken vertegenwoordiger Faculteit Psychologie en Educatiewetenschappen VUB vakstagebegeleider Gedragwetenschappen alumna Educatieve Master in Gedragwetenschappen - campus Etterbeek student Educatieve Master in Gedragwetenschappen alumna en mentor gedragwetenschappen GO! Horteco Vilvoorde ondervoorzitter MILO, leerlijn pedagogiek en didactiek leerbegeleider campus Anderlecht
16u00 - 16u30	Nabespreking commissie	EDUMA GDW	
16u30 - 17u00	Toelichtend gesprek (optioneel)	EDUMA EDUMA WT/GZW/TA/GDW	vakdidacticus Wetenschappen en Technologie vakdidacticus Talen vakdidacticus Gedragwetenschappen

28/04/2023			
Tijdstip	Activiteit	Focus gesprek	Deelnemers educatieve masteropleidingen
8u30 - 9u30	Besloten overleg commissie		
9u30 - 9u45	Pauze		
9u45 - 11u00	Toelichtend gesprek		vice-rector VUB voorzitter MILO ondervoorzitter MILO algemeen coördinator MILO coördinator campussen Diest-Leuven coördinator campus Anderlecht coördinator blended learning coördinator internationalisering en masterproef coördinator Onderzoekende School?! coördinator stage
11u00 - 11u30	Nabespreking commissie		
11u30 - 11u45	Pauze		
11u45 - 12u15	Besloten overleg commissie		
12u15 - 13u00	Reflectiemoment commissie - MILO		Open zitting MILO-medewerkers

Bijlage 5: Verantwoording

De beoordeling werd uitgevoerd aan de hand van het *“Beoordelingskader opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie”* van juni 2020, zoals bekrachtigd door de Vlaamse regering op 27 november 2020.

Nadat de aanvraag ingediend door de instelling ontvankelijk werd verklaard, heeft de NVAO een commissie samengesteld. Deze commissie werd goedgekeurd door het dagelijks bestuur van de NVAO. De instelling tekende geen bezwaar aan tegen de commissie.

De commissie heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Voorafgaand aan een voorbereidend overleg heeft elk commissielid de eerste indrukken opgemaakt en werden prioritaire vragen opgesteld.

Tijdens de voorbereidende werkzaamheden heeft de commissie verder alle verkregen informatie besproken en heeft zij tevens de dialoog met de instelling en de opleiding voorbereid.

Aan de hand van NVAO's Waarderende Aanpak heeft de commissie zich tijdens de dialoog verder verdiept in de context van de opleiding en op basis daarvan een onderzoek gevoerd naar de kwaliteit van de opleiding.

Tijdens de afrondende werkzaamheden heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en vertaald naar een holistisch oordeel. De commissie heeft deze conclusie in volledige onafhankelijkheid genomen.

Het totaal aan beschikbare gegevens is verwerkt tot een ontwerp van beoordelingsrapport. Eens alle commissieleden hadden ingestemd met de inhoud van het beoordelingsrapport, heeft de voorzitter van de commissie het beoordelingsrapport vastgesteld. Het door de voorzitter vastgestelde beoordelingsrapport werd aan de NVAO bezorgd.

Bijlage 6: Overzicht van het bestudeerde materiaal

Informatiedossiers:

- Zelfevaluatie rapport Educatieve Masteropleidingen VUB
- Zelfevaluatie rapport Opleidingsspecifieke bijlagen: Educatieve master of Science in de cultuurwetenschappen
- Zelfevaluatie rapport Opleidingsspecifieke bijlagen: Educatieve master of Science in de maatschappijwetenschappen
- Zelfevaluatie rapport Opleidingsspecifieke bijlagen: Educatieve master of Science in de economie
- Zelfevaluatie rapport Opleidingsspecifieke bijlagen: Educatieve master of Science in de gedragswetenschappen
- Zelfevaluatie rapport Opleidingsspecifieke bijlagen: Educatieve master of Science in de gezondheidswetenschappen
- Zelfevaluatie rapport Opleidingsspecifieke bijlagen: Educatieve master of Science in de lichamelijke opvoeding
- Zelfevaluatie rapport Opleidingsspecifieke bijlagen: Educatieve master of Science in de talen
- Zelfevaluatie rapport Opleidingsspecifieke bijlagen: Educatieve master of Science in de wetenschappen en technologie

Bij het informatiedossier:

- Bestuurlijke context [van MILO]
- Strategisch plan MILO
- Concordantietabel niveaudecriptoren VKS basiscompetenties, DLR en OLR
- Analyse consultatie internationale vakgenoten
- Analyse inclusie MILO
- Schematisch programmaoverzicht
- Opleidingsmatrix
- Vakdidactiek project Algemene Vakken
- Studentpopulatie
- Masterpact 'Leraren in Brussel'
- Evaluatiebeleid MILO

Documenten beschikbaar gesteld tijdens de dialoog:

- Overzicht/toelichting op aantal stage-uren per opleidingsonderdeel
- Evaluatiecriteria masterproef – geïntegreerde educatieve master MILO
- Evaluatiecriteria verkorte masterproef MILO
- (steekproef) Masterproeven van de educatieve masters (in verkorte, geïntegreerde en LIO-variant)
- (steekproef) Portfolio's van de educatieve masters
- Toegang tot de cursussen middels de digitale leeromgeving van MILO

